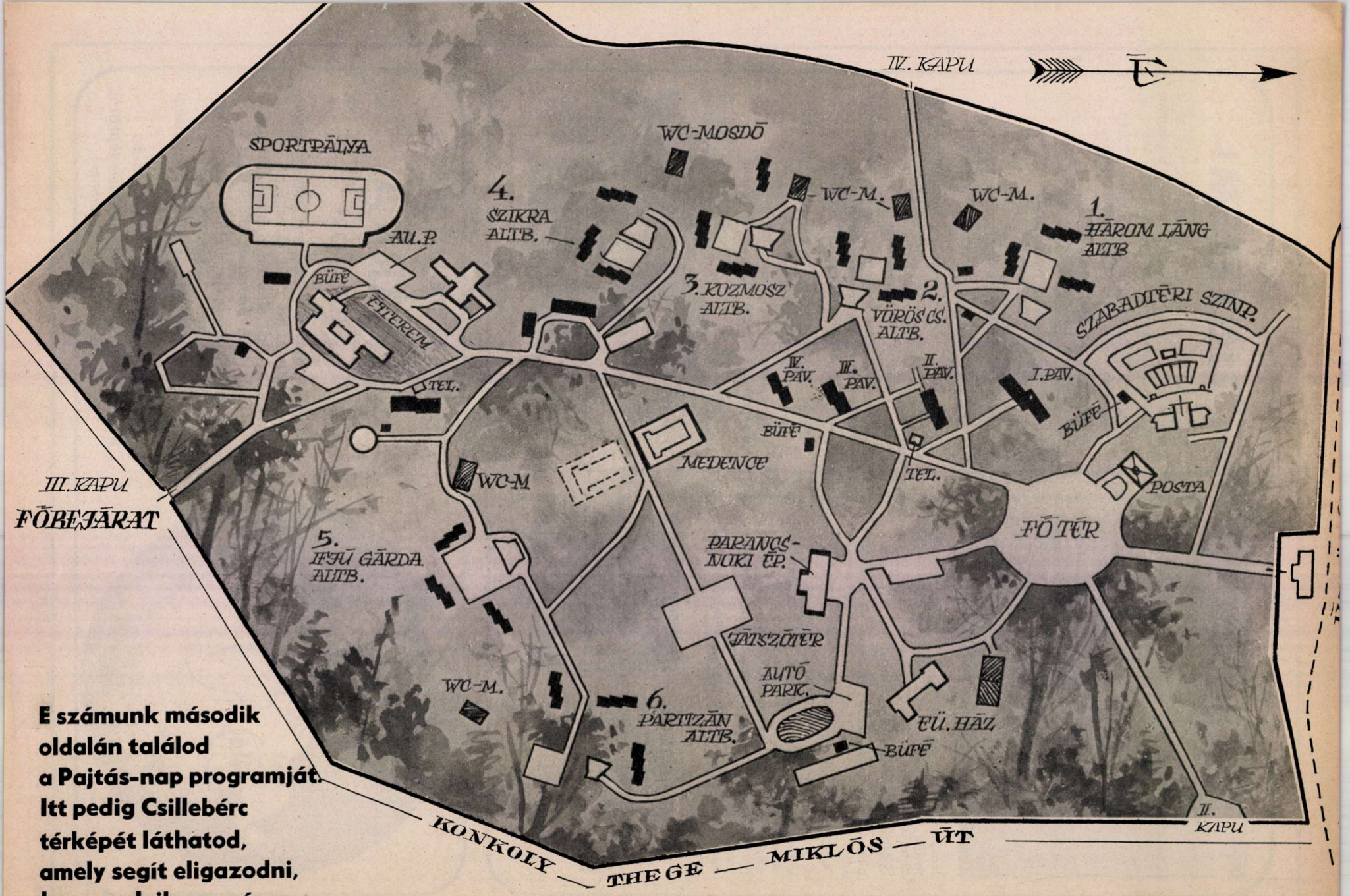

E számunk második oldalán találod a Pajtás-nap programját. Itt pedig Csillebérc térképét láthatod, amely segít eligazodni, hogy melyik esemény merre lesz.

CSILLEBÉRC TÉRKÉPE

Háromműszakos gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó, illetve szövő szakmára szerződtetünk lányokat

SZAKMUNKÁSTANULÓNAK,

akik az 1978-as tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő két évig tart.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől és az eltöltött időtől függően 910–1120 Ft között alakul. Az utolsó félévben teljesítménybérezés van. Kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk. A sikeres vizsga után ifjúmunkásaink modern leányszállókban nyernek elhelyezést.

Jelentkezés levél útján „Szakmunkástanuló" hivatkozással,

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA
személyzeti osztály,
Budapest XII.,
Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1502
Budapest, Pf. 43.

FIGYELEM!

Általános iskolát végzett lányokat, fiúkat felveszünk az 1979/80-as tanévre fonó-szövő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

A tanulóidő: fonó és szövő szakmában 2 év, géplakatos, villanyszerelő szakmában 3 év.

JUTTATÁSOK: különélési pótlék,
vidékieknek havi 500,— Ft,
társadalmi ösztöndíj,
helybeli lakosoknak havi 450,— Ft,
teljes ellátás havi 90,— Ft-ért,
kollégiumi elhelyezés,
tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Ösztöndíj: tanulmányi eredménytől függően havi 350—550 Ft.

Az utolsó félévben a 4-es, 5-ös tanulók havi 1200 Ft, 1500 Ft-ot kereshetnek. Szakmunkásvizsga után a havi kereset 3500—4000,— Ft. Továbbtanulási lehetőségről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet, szombat kivételével bármely munkanapon 7-től $^1/_2$4-ig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR
személyzeti és oktatási osztály,
1046 Budapest IV. ker., Erkel u. 30.
Telefon: 693-111/115 vagy 224-es mellék.

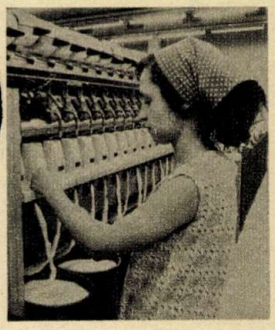

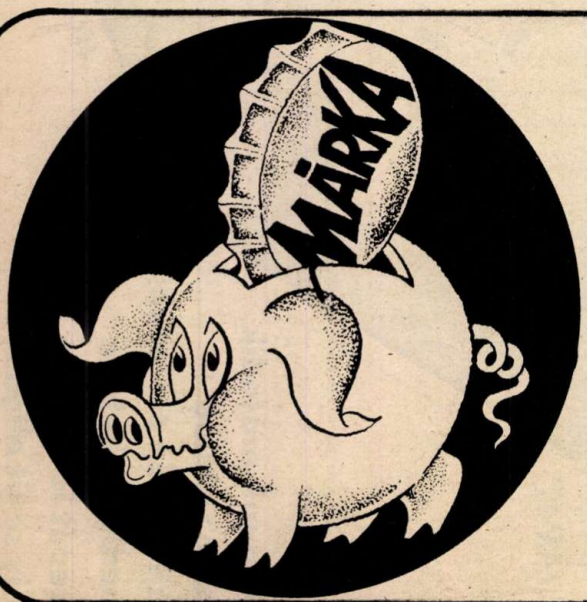

EGÉSZ ÉVBEN GYŰJTSD A

„MÁRKA"

KUPAKOT!

ÖTVEN „MÁRKA"-kupakért egy-egy sorsjegyet adunk, ha 1978. december 31-ig eljuttatod vagy elhozod a begyűjtőhelyre.
Cím: 1061 Budapest, Hegedű u. 9.

Az átvétel időrendje: hétfőn, szerdán, és pénteken 13-tól 16 óráig.

Bármilyen „MÁRKA" üdítőitalos kupakkal szerencséd lehet

SORSOLÁS: 1979. január 13-án

A főnyeremény ZSIGULI személygépkocsi, és más értékes nyeremények.

DOBOGÓ SZÍNPAD

AZ OKTATÓGÉP

(A Dobogó Színpad onnan kapta elnevezését, hogy műsora bármely tanteremben előadható. Egy ügyes rajzoló felrajzolja a táblára a „díszleteket", és máris kezdődhet az előadás. A szín ezúttal egy házi barkácsműhely. Egy nyolcadikos fiú lázasan tervez valamit, amikor betoppan a barátja.)

— Öö... nem zavarok?

— Az attól függ. Ha értesz az oktatógépekhez, akkor maradhatsz.

— Természetesen értek az oktatógépekhez. Csak én magnónak hívom. Bekapcsolom, és már löki is a szöveget. Angol lecke, francia lecke, orosz lecke...

— Ennyi elég is Bruttó Zsiga. Ég áldjon.

— Kérlek. Ha te elűzöd a szerencsédet...

— Én a gondjaimat akarom elűzni, tompa tekintetű barátom. És ennek két feltétele van. Egyrészt egy kifogástalanul működő oktatógép, másrészt az, hogy magamra hagyj.

— Csak sorjában, Lakli Sanya, csak sorjában. Mi az ördög ez az oktatógép

— Ősember. Az oktatógép felbecsülhetetlen és beláthatatlan. Programozott oktatás. Segítségével játszva tanul a tanulóifjúság. Csupa móka, dal, kacagás. Bohózat. Esztrádműsor!

— Értem... És haladsz?

— Nézd Bruttó Zsiga, a tudomány útjai rögösek. Egyelőre az alapötletnél tartok. Az oktatógépnek minden tekintetben különböznie kell az Emerencia nénitől.

— Tehát a gép kicsi lesz, és kövér. És persze nem gyötri majd a magyar nyelvtan szabályaival a serdületlen ifjúságot. Jól mondom, Sanya?

— Várj, ez még nem minden. Nézd meg ezt a rajzot Bruttó Zsiga. Mit látsz?

— Öö... Egy nagy tál kiborított spagettit, amelynek a tetején összegubancolódott film-, és magnótekercsek helyezkednek el, míg oldalt...

— Ez az oktatógép kapcsolási rajza, te zilált lelkű! El kellett érnem, hogy a gép a Pimpernel tanár úrra se hasonlítson.

— Ez sikerült.

— Meghiszem azt! A Pimpernel tanár úr feje — mint tudjuk — kívülről inkább kopár, belülről meg tele van kémiával, ami valóságos métely a romlatlan gyermeki lélek számára.

— No, akkor lássunk hozzá!

— Csak semmi pánik. Még azt is el kell érni, hogy a gép a Regina nénire se hasonlítson. Mert Regina néninek a kisujjában van a helyes magatartás végsőkig csiszolt szabályzata, ez pedig 16 éven alul nem ajánlott.

— Ne aggódj Lakli Sanya, a gépnek nem lesz kisujja.

— Arra is kínosan ügyelnünk kell, hogy notesza se legyen, amelybe rögtön bejegyzi, ha az ember valami marhaságot válaszol.

— Egy pillanat. Hogy érted azt, hogy válaszol?

— Szó szerint. A gép tudniillik úgy oktat, hogy felteszi a kérdést, az ürge meg válaszol. Ha helyes a válasz, akkor jön az újabb kérdés, és így tovább. Lépésről lépésre.

— Na, akkor tényleg megyek. A sors dédelgessen, szegény barátom.

— Valami baj van?

— A lehető legnagyobb baj van, Lakli Sanya. Ez az oktatógép, amely belátthatatlan és felbecsülhetetlen, minden tekintetben Arabella nénihez fog hasonlítani. Kérdés-felelet, kérdés-felelet. Lépésről lépésre. Most mondd meg, minek építeni még egy Arabella nénit?

— Hm. Mondasz valamit Bruttó Zsiga. Sajnos a tananyagot még nem lehet kiiktatni az oktatás folyamatából. Megette a fene az egészet!

— Hacsak...

— Hacsak...?!

— Hacsak nem építünk olyan oktatógépet, amely az oktatógépre sem hasonlít.

— Ebből a típusból elég széles a választék...

— Ahogy mondod, Lakli Sanya. Éppen ezért távirányítású hajómodellt fogunk építeni. Na?

— Óriási! Lesz egy remek játékunk, és a többieknek fogalmuk se lesz róla, hogy tulajdonképpen oktatógépet látnak. Hahá!... Máris hozom a kellékeket. (Kirohan, majd visszatér egy csomó könyvvel.) Itt van minden, ami szükséges. Elektrotechnika, matematika, fizika, ábrázoló geometria, kémia, stb., stb.

— Van egy szörnyű gyanúm. Mi tanulni fogunk...!

— Miért, nem arra való az oktatógép? Szórakoztatva tanít, még ha hajómodellre hasonlít is!

(Hajukba túrva, lázasan tanulni kezdenek.)

Cser Gábor

FIATALOK!

A PNYV Soroksári Textilgyára általános iskolát végzett fiatalokat felvesz szövő szakmunkástanulónak az 1979/80-as tanévre,

16 éves korig.

A tanulóidő 2 év.

JUTTATÁSOK:

— tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően, havi 350—600 Ft között.
— vidéki fiataloknak különélési pótlék havi 500 Ft.
— elhelyezés kollégiumban, teljes ellátás munkaszüneti napokon is,
— iskolaköpeny és munkaruha,
— Budapest területére érvényes utazási bérlet,
— áruvásárlás 35%-os kedvezménnyel a vállalat termékeiből 2000 Ft értékig.

A szakmunkásvizsga után fiataljaink jövedelme 2800—3000 Ft lesz.

Természetbeni juttatás címén évente egyszer 750 Ft-ot, valamint nyereségrészesedést kap minden dolgozó.

44 órás munkahét, kéthetenként szabad szombat.

Jelentkezés személyesen vagy levélben a személyzeti és oktatási osztályon szombat kivételével 8-tól 14 óráig.

Címünk: PNYV Soroksári Textilgyár
1734 Budapest,
Marx Károly u. 294.

BUDAPRINT BUDAPEST

FIÚK!

Jelentkezzetek villanyszerelő tanulónak a

BUDAPESTI ELEKTROMOS MŰVEKNÉL!

Korszerűen felszerelt tanműhellyel várjuk az általános iskolát végzett és a középiskolákban érettségizett fiúkat. Képzés az iskolai végzettségnek megfelelően 3, illetve 2 év, mely idő alatt nemcsak tanulmányi ösztöndíjat, hanem havonta 250 Ft társadalmi ösztöndíjat is adunk.

VIDÉKI TANULÓINK SZÁMÁRA BENTLAKÁSOS TANULÓOTTHONI ELHELYEZÉSRŐL GONDOSKODUNK.

Budapest egyik legszebb sporttelepén sportolási, klubhelyiségünkben szórakozási lehetőség áll rendelkezésre.

Szakmunkásvizsga után kedvező kereseti lehetőséget és szociális ellátást nyújtunk.

MUNKÁSSZÁLLÓNK, BALATONI, DUNAI ÉS HEGYVIDÉKI ÜDÜLŐNK VAN.

Minden második szombat szabad!

JELENTKEZÉSETEKET VÁRJUK!

Mielőtt az iskolai továbbtanulási jelentkezési lapot kitöltitek, személyesen vagy levélben feltétlenül keressétek meg tanműhelyünket az alábbi címen:

1065 Budapest VI., Weiner Leó u. 7.

Telefon: 126—011

BUDAPESTI ELMŰ 1893 ELEKTROMOS MŰVEK 1132. XIII. VÁCI ÚT 72-74.

ŐSZI VÁSÁR
SZEPTEMBER 12—30-IG
20% ENGEDMÉNNYEL

ETUD box gép	99,–	helyett 79,20
SZMENA 8M kisfilmes gép tokkal	330,–	helyett 264,–
SZMENA symbol kisfilmes gép, tokkal	380,–	helyett 304,–
SZMENA SL kisfilmes gép tokkal	430,–	helyett 344,–

OFOTÉRT

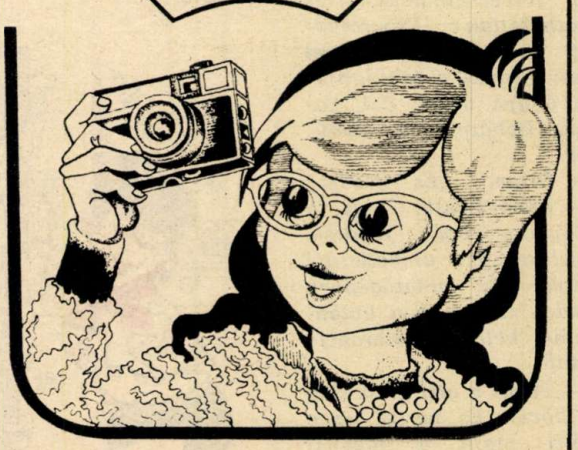

EXPORTÁLJA: **MASHPRIBORINTORG**

FIÚK LÁNYOK!

Gyertek az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyárba szakmát tanulni! A korszerűen felszerelt tanlaboratóriumban és üzemekben jól elsajátíthatjátok a

gyógyszergyártó, műanyag-feldolgozó, lakatos, esztergályos, hegesztő, csőszerelő, gáz- és vízvezeték-szerelő, villanyszerelő, ács-állványozó asztalos, kőműves, szobafestő-mázoló-tapétázó szakmákat.

A képzés ideje: hegesztő szakmában 2 év, a többi szakmában 3 év.

A FIÚKAT KOLLÉGIUMBAN HELYEZZÜK EL!

Ösztöndíj, nyereségrészesedés, üdülési és sportolási lehetőség van! A szakmunkásvizsga után: JÓ KERESETI LEHETŐSÉG, SZABAD SZOMBAT.

TOVÁBBTANULÁS. PÁLYAKEZDŐINKET 5 ÉVIG BEILLESZKEDÉSI PROGRAMMMAL segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein. Tanulhatsz gimnázium vagy szakközépiskola II. osztályában esti vagy levelező tagozaton.

Az érettségi vizsgát követően TECHNIKUSI MINŐSÍTŐ vizsgát tehetsz.

Személyesen, telefonon vagy levél útján történő jelentkezésedet előjegyzésbe vesszük!

Címünk:

EGYT

GYÓGYSZERVEGYÉSZETI GYÁR
oktatási osztály
Budapest X., Keresztúri út 30—38.
Telefon: 836-702
Levélcímünk: 1475 Bp. 10. Pf. 100.

EGYT

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI FIATALOK FIGYELEM!

A Taurus Gumigyár Nyíregyházán szeretettel vár benneteket **GUMIGYÁRTÓ szakmunkástanulónak.** A rohamosan fejlődő, modern technológiával dolgozó gyárunkban szükség van jó szakmai felkészültségű, elméleti és gyakorlati tudású szakemberekre. Tanulóidő: 3 év.

Tanulóink a tanulóidő alatt havonta az évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 110—650 Ft-ig terjedő ösztöndíjat kapnak, ezen kívül társadalmi ösztöndíjat is fizetünk részükre 250—450 Ft-ig terjedő összegben.

Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbb tanulóink 20 napot az NDK-ban töltenek, gyárunk költségén.

Végzett tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a továbbtanuláshoz. Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. Mező Imre Szakmunkásképző Intézetben, míg a gyakorlati képzés gyárunk tanműhelyében és üzemeiben folyik.

Taurus

Érdeklődni és jelentkezni lehet:
TAURUS GUMIGYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI CSOPORTJÁNÁL
4400 Nyíregyháza, Derkovits u. 107.

A XIV. NYÁRI ÚTTÖRŐ-OLIMPIA

ATLÉTIKA

Kisdobos háromtusa csapat (fiú): Kazincbarcika Újvárosi Általános Iskola, Borsod megye (Ujvári Árpád, Nagy Ákos, Nagy Zoltán, Kosztoványi Norbert) 506 pont

Kisdobos háromtusa egyéni (fiú): Kosztoványi Norbert (Kazincbarcika, Ált. Isk. Borsod megye) 192 pont

Kisdobos háromtusa csapat (leány): Győr, Móra Ferenc Általános Iskola, Győr-Sopron megye (Mészáros Erika, Karakai Márta, Füzi Anikó, Rasche Henriett) 550 pont

Kisdobos háromtusa egyéni (leány): Deák Katalin (Balassagyarmat, Dózsa u. Ált. Isk., Nógrád megye) 208 pont

II. korcsoport fiú négytusa csapat: Miskolc 40. sz. Általános Iskola, Borsod megye (Balogh Attila, Almási Csaba, Mádai Attila, Gantner Károly) olimpiai alapcsúcs 713 pont

II. korcsoport fiú négytusa egyéni: Gantner Károly (Miskolc 40. sz. Ált. Isk. Borsod megye) 294 pont

II. korcsoport leány négytusa csapat: Mohács, Park úti Általános Iskola, Baranya megye (Janusics Mónika, Horváth Mária, Dombai Margit, Wéber Erzsébet) olimpiai alapcsúcs 752 pont

II. korcsoport leány egyéni összetett: Könczöl Emőke (Galgamácsa, Ált. isk., Pest megye) 318 pont

Négytusa csapat I. korcsoport „A" kategória (fiú): Kiskunfélegyháza Petőfi Sándor Ált. Isk., Bács megye (Csik István, Németh Csaba, Seres Imre, Szente Imre, Losonszi Róbert, Horváth Zsolt) 1415 pont

Négytusa egyéni I. korcsoport „A" kategória (fiú): Bognár János (Győr Engels Ált. Isk., Győr-Sopron megye) 355 pont

Négytusa csapat I. korcsoport „A" kategória (leány): Gyula, III. sz. Általános Iskola, Békés megye (Domokos Györgyi, Zvolenszki Edit, Vajda Emese, Galbács Gyöngyi, Ficzere Erzsébet, Kerner Anna) 1364 pont

Négytusa egyéni I. korcsoport „A" kategória leány: Téglási Eleonóra (Nyíregyháza II. sz. Ált. Isk., Szabolcs megye) 336 pont

Négytusa egyéni I. korcsoport „B" kategória fiú: Nagy Zoltán (Tiszaföldvár, Belterületi Ált. Isk., Szolnok megye) 326 pont

Négytusa egyéni I. korcsoport „B" kategória leány: Boros Anikó (Nagycenk, Ált. Isk., Győr-Sopron megye) 303 pont

I. KORCSOPORT „A" KATEGÓRIA FIÚ

100 m síkfutás: Márkus András (Kunmadaras, Ált. Isk., Szolnok megye) 11,3 mp

1000 m síkfutás: Vágó Béla (Kecskemét, Lenin Ált. Isk., Bács megye) 2:41,4 p

Magasugrás: Mezei Norbert (Kazincbarcika, Újvárosi Ált. Isk., Borsod megye) 182 cm

Távolugrás: Májusi Albert (Tapolca, 1. sz. Ált. Isk., Veszprém megye) 5,93 m

Súlylökés: Győri Gábor (Bátaszéki Ált. Isk., Tolna megye) 15,06 m

Kislabdahajítás: Szeberényi Kálmán (Kecskemét, Ált. Isk., Bács megye) 90,06 m

4×100 m-es váltó: Salgótarján, Malinovszky Ált. Isk., Nógrád megye (Buday, Kovács, Telek, Seprényi) 48,3 mp

I. KORCSOPORT „A" KATEGÓRIA LEÁNY

100 m síkfutás: Rostás Mónika (Budapest XI., Keveházi u. Ált. Isk.) 12,4 mp

600 m síkfutás: Melnik Valéria (Nyíregyháza, 2. sz. Ált. Isk., Szabolcs megye) 1:39,2 p

Magasugrás: Tarnóczai Éva (Budapest, Érdi úti Ált. Isk.) 160 cm

Távolugrás: Tóth Annamária (Baros Ált. Isk., Somogy megye) 5,22 m

Súlylökés: Szöllösi Judit (Kiskunlacháza, Munkácsy M. Ált. Isk., Pest megye) ÚJ ÚTTÖRŐ-OLIMPIAI CSÚCS 14,65 m

Kislabdahajítás: Tarnóczai Éva Budapest, Érdi úti Ált. Isk.) 68,04 m

4×100 m-es váltó: Oroszlány, 3. sz. Ált. Isk., Komárom megye (Horacsek, Kiss, Nagy G., Sulyok) ÚJ ÚTTÖRŐ-OLIMPIAI CSÚCS 52,1 mp

I. KORCSOPORT „B" KATEGÓRIA FIÚ

100 m síkfutás: Tanka Zsigmond (Berettyóújfalu, Toldi M. Ált. Isk., Hajdú megye) 11,4 mp

1000 m síkfutás: Hegedüs József (Balatonföldvár, Ált. Isk., Somogy megye) 2:43,6 p

Magasugrás: Hagymási János (Nyíregyháza, Jókai Ált. Isk., Szabolcs megye) 172 cm

Távolugrás: Sarlós Péter (Győr, Gárdonyi Ált. Isk., Győr-Sopron megye) 5,75 m

Súlylökés: Koch Jakab (Bonyhád, 2. sz. Ált. Isk., Tolna megye) 14,58 m

Kislabdahajítás: Kiss Zsolt (Győr, Zalka M. Ált. Isk., Győr-Sopron megye) 83,46 m

4×100 m-es váltó: Cegléd, Ált. Isk., Pest megye (Somogyi, Tóth, Nagy, Fülöp) 48,5 mp

I. KORCSOPORT „B" KATEGÓRIA LEÁNY

100 m síkfutás: Kelemen Angéla (Mátészalka, Zalka M. Ált. Isk., Szabolcs megye) 12,9 mp

600 m síkfutás: Kovács Márta (Tápióbicske, Ált. Isk., Pest megye) 1:41,1 mp

Magasugrás: Papp Julianna (Sárbogárd, I. sz. Ált. Isk., Fejér megye) 150 cm

Távolugrás: Csernus Mária (Kecskemét, Nyárlőrinci Ált. Isk., Bács megye) 5,01 m

Súlylökés: Miklós Judit (Taszár, Ált. Isk., Somogy megye) 11,24 m

Kislabdahajítás: Mácsai Irén (Szentes, Petőfi Sándor Ált. Isk., Csongrád megye) 59,08 m

4×100 m-es váltó: Kiskunfélegyháza, József Attila Ált. Isk., Bács megye (Szabó, Bene, Kiss, Termes) 52,0 mp

KAJAK-KENU

K—1 leány 500 m I. korcsoport: Weber Lilla (Budapest, Rajk László Ált. Isk.)

K—1 fiú 500 m I. korcsoport: Békés Attila (Pécs, Jókai úti Ált. Isk., Baranya megye)

C—1 fiú 500 m I. korcsoport: Téglás József (Szirmabesenyő Ált. Isk., Borsod megye)

MK—1 leány 2000 m II. korcsoport: Szigeti Erika (Budapest, Bocskai Ált. Isk.)

MK—1 fiú 2000 m II. korcsoport: Moór Róbert (Vác, Gábor József Ált. Isk., Pest megye)

IC—4 fiú 2000 m II. korcsoport: Győri Engels Ált. Isk. (Bereczky, Ivancsics, Varga, Varga P.)

BAJNOKAI

KÉZILABDA

Fiú „A" kategória: Tatabánya, V. sz. Ált. Isk. 2 1 1 — 28:27 3

Fiú „B" kategória: Alapi Ált. Isk. 2 2 — — 35:32 4

Leány „A" kategória: Tatabánya, IV. sz. Ált. Isk. 2 1 1 — 13:11 3

Leány „B" kategória: Gádorosi Ált. Isk. 2 2 — — 22:12 4

KOSÁRLABDA

Fiú „A" kategória: Budapest VIII., Ságvári Ált. Isk. 2 1 1 76:66 3

Fiú „B" kategória: Nyíregyházi II. sz. Gyakorló Ált. Isk. 2 2 — 78:54 4

Leány „A" kategória: Budapest I., Attila u. Ált. Isk. 2 2 — 96:43 4

Leány „B" kategória: Miskolc, VI. sz. Ált. Isk. 2 2 — 131:35 4

LABDARÚGÁS

Nagypálya „A" kategória: Zalaegerszegi Petőfi Sándor Ált. Isk., Zala megye 2 1 1 — 4:3 3

Nagypálya „B" kategória: Miskolc, 22. sz. Ált. Isk. 2 2 — — 3:0 4

Kispályás „A" kategória: Budapest XIV., Május 1. u. Ált. Isk. 2 2 — — 4:0 4

Kispályás „B" kategória: Tatabánya, Dózsakerti 1. sz. Ált. Isk. 2 2 — — 4:1 4

RÖPLABDA

Fiú „A" kategória: Kecskemét, Dr. Molnár E. Ált. Isk. 2 2 — 4:1 69:62 4

Fiú „B" kategória: Kecskemét, Irinyi J. Ált. Isk. 2 2 — 4:1 70:49 4

Leány „A" kategória: Kazincbarcika, Kun Béla Ált. Isk. 2 2 — 4:1 67:48 4

Leány „B" kategória: Kunhegyesi Ált. Isk. (Szolnok megye) 2 2 — 4:1 75:69 4

TÁJFUTÁS

Egyéni verseny: F 13 C kategória (Táv — 3250 m. Ellenőrzőpontok száma — 6): Budy László (Budapest, Arany J. Ált. Isk. 0.31.04

N 13 C kategória (2960 m. Ellenőrzőpontok száma — 6): Csilling Ágnes (Budapest, Arany J. Ált. Isk.) 0.24.20

VÁLTÓVERSENY

F 13 C kategória: Vas megye (Móricz József, Pap István, Horváth Csaba) 96.42

N 13 C kategória: Baranya megye (Rádics Ágnes, Deli Ágnes, Poszt Margit) 110.22

TOLLASLABDA

Fiúk: Nagyszénási Czabán S. Ált. Isk. (Cseh András, Nagy Mihály)

Lányok: Kazincbarcikai Központi Ált. Isk. (Tamók Csilla, Amászta Enikő)

TORNA

Fiú „B" kategória II. korcsoport egyéni: Kovács Gábor (Barcs, Ált. Isk., Baranya megye) 53,90

Fiú „B" kategória csapatverseny: Budapest XVI., Hősök tere Ált. Isk. (Metláger, Bárdi, Maros, Fazekas, Maros, Gacza) 130,40

Fiú „B" kategória I. korcsoport egyéni: Virág Árpád (Battonya, 2. sz. Ált. Isk., Békés megye) 53,35

Leány „B" kategória II. korcsoport egyéni összetett: Varga Rita (Kecskemét, Leninv. Ált. Isk.) 53,90

Leány „B" kategória csapatverseny: Kecskemét, Leninv. Ált. Isk. (Tóth Angéla, Ócsai Henriett, Jósa Mária, Preiszinger Andrea, Varga Rita, Uzonyi Magda) 133,95

Leány „B" kategória I. korcsoport egyéni összetett: Tóth Ágota (Barcs, Ált. Isk., Baranya megye) 54,70

Fiú „A" kategória II. korcsoport egyéni összetett: Kerekes Endre (Győr, Móra Ferenc Ált. Isk. 56,45

Fiú „A" kategória csapatverseny: Győr, Móra Ferenc Ált. Isk. (Horváth Ferenc, Takács Imre, Czeglédi István, Borbély Tamás, Nausch Levente, Borkai Zsolt) 142,60

Leány „A" kategória csapatverseny: Békéscsaba 2. sz. Ált. Isk. (Székely Éva, Vámosi Marianna, Hrabovszky Éva, Zsiros Gabriella, Ujszigeti Katalin, Kalmár Zsuzsa) 140,60

Fiú „A" kategória I. korcsoport egyéni összetett: Kakuk Zoltán (Budapest, Pattogós u. Ált. Isk. 54,60

Leány „A" kategória II. korcsoport egyéni: Janda Zsuzsa (Budapest XVI., Hősök tere Ált. Isk.) 55,55

Leány „A" kategória I. korcsoport egyéni összetett: Kalmár Zsuzsa (Békéscsaba, II. sz. Ált. Isk. 39,00

FIÚ „A" KATEGÓRIA I. KORCSOPORT SZERENKÉNTI DÖNTŐK:

Talaj: Mészáros Csaba (Kiskunhalas, Fazekas Ált. Isk.)

Lólengés: Pataki Miklós (Kiskunhalas, Fazekas Ált. Isk.)

Gyűrű: Kakuk Zoltán (Budapest XV., Pattogós u. Ált. Isk.)

Ugrás: Mészáros Csaba (Kiskunhalas, Fazekas Ált. Isk.)

Korlát: Borbély Tamás (Győr, Móra Ferenc Ált. Isk.)

Nyújtó: Kakuk Zoltán (Budapest. Pattogós u. Ált. Isk.)

LEÁNY „A" KATEGÓRIA I. KORCSOPORT SZERENKÉNTI DÖNTŐK:

Ugrás: Kalmár Zsuzsanna (Békéscsaba, 2. sz. Ált. Isk.)

Felemás korlát: Ujszigeti Katalin (Békéscsaba, 2. sz. Ált. Isk.)

Gerenda: Kalmár Zsuzsanna (Békéscsaba, 2. sz. Ált. Isk.)

Talaj: Ujszigeti Katalin (Békéscsaba, 2. sz. Ált. Isk.)

ÚSZÁS

6×50 m leány váltó II. korcsoport: Százhalombatta, Ságvári E. Ált. Isk. (Ittcés, Papp, Réh, Szőcs, Csomós, Szomor) 4:56,3

6×50 m fiú váltó I. korcsoport: Zalaegerszegi Petőfi Ált. Isk. (Sipos, Zsideg, Bodnár, Pálfalvi, Zak, Tompos) 4:58,9

6×50 m leány váltó I. korcsoport: Szolnok, Ságvári E. Ált. Isk. (Losonczi, Meleg, Szücs, Gulyás, Bartha, Szalai) 5:21,3

6×50 m fiú váltó II. korcsoport: Dunaújváros, Petőfi Sándor Ált. Isk. (Kemény, Nagy, Varga, Schrauf, Pulai, Palóczi) 4:11,2

TÖPRENGŐ

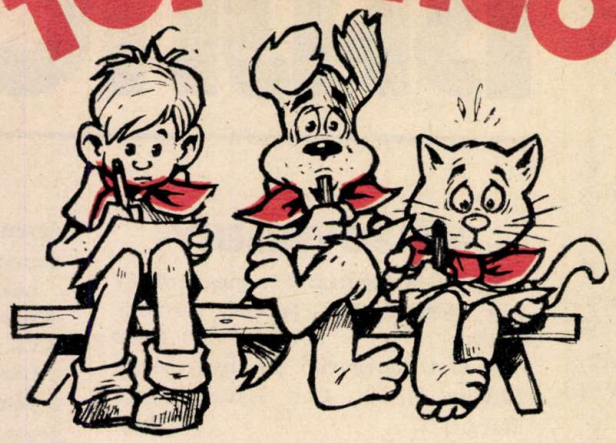

SEGÍTS A KÚTÁSÓNAK!

Bajba került a szegény kútású, hiszen már elvégezte a munkáját és szeretne feljönni. A társa fel is húzná, ha tudná, hogy melyik a felfelé vezető legrövidebb út. Van-e egyáltalán ilyen út?

ÁLLATKERTBEN:

Egy vadász éppen az állatkertben vadászik. Elég nagy képtelenség. Ha jól megnézed, a rajzon még kilenc másik szabálytalanságot is észrevehetsz. Melyek azok?

NYÁRON TÖRTÉNT

Ez a táborozó fiú a napsugarakat használja fel arra, hogy meggyújtsa a tüzet. Ez nem olyan könnyű. Ha figyelmesen megnézed a rajzot, két rendellenességet láthatsz rajta. Melyek azok?

A rejtvények megfejtéseit postai levelezőlapon küldd be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Húsz könyvutalvány talál gazdára a jó megfejtést beküldők között. Beküldési határidő: szeptember 21.

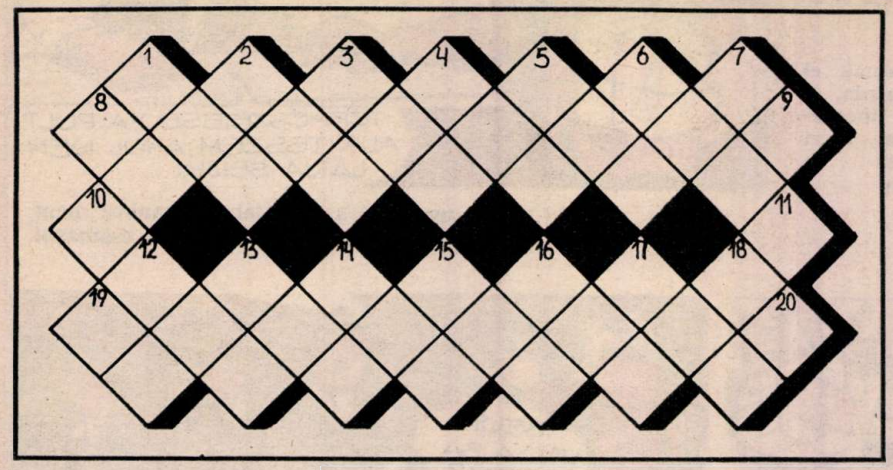

JOBBRA-BALRA

Rejtvényünkbe a „V" betű két szárának megfelelően jobbra és balra kell beírni a két, három, illetve a négy betűből álló szavakat, amelyeket az alábbi meghatározások alapján találhatsz ki.

JOBBRA: 1. Lábával teszi. 2. Városban, községben található. 3. Halotti lakoma. 4. A madzagra csomót... 5. Távolsági (vezeték). 6. Értéktelen irodalmi mű gúnyos jelzője. 7. Valakit megdorgál. 8. Állati lakhely. 10. Helyeslést jelentő szó. 13. Út. 14. A -nek rag párja (visszafelé). 15. Víz van benne. 16. Mértani test. 17. Lenvásznat... 18. Ezt csinálja a vadász. 19. Keresztül.

BALRA: 1. Háziállat. 2. Nem nyári. 3. Papírt, rongyot darabokra szed. 4. Egy időszak (például a történelemben). 5. ...-zúz. 6. Ezt ültet ősszel vagy tavasszal. 7. Emberben, állatban csörgedez (visszafelé!). 9. Ilyen gazda is van. 11. Szekrényben is van (visszafelé). 12. A liba „mondja" 13. A paraszt teszi. 14. Vajat rak a kenyérre. 15. Testrész. 16. Nép, amely a tatárok elől hazánkba menekült (IV. Béla korában). 17. Sietve megy. 20. Maga, tisztelettel jesebb megszólítással.

Beküldendők a két- és négybetűs szavak.

PÁROS SZÁMOK

Írd be a téglalap üres részeibe a 0, 2, 4, 6, 8, számjegyeket úgy, hogy azok minden sorban előforduljanak, valamint függőlegesen, vízszintesen és átlósan is a számok összege 20 legyen.

2				0
		4		
8				6

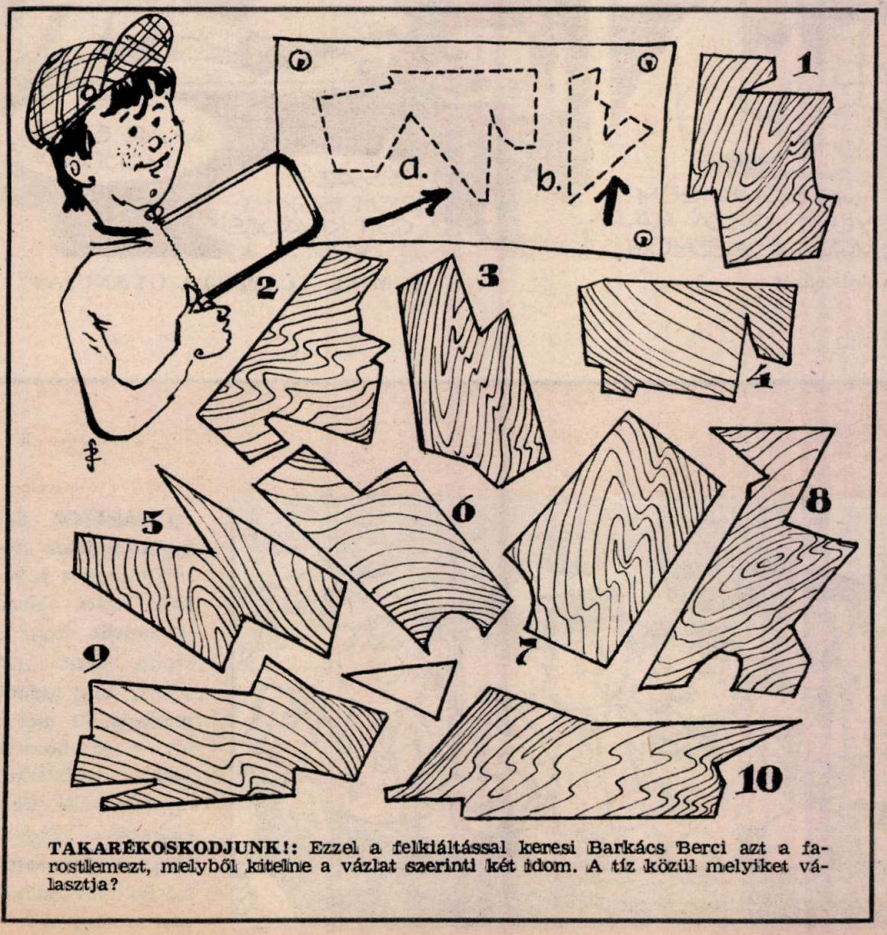

TAKARÉKOSKODJUNK!: Ezzel a felkiáltással keresi Barkács Berci azt a farostlemezt, melyből kitelne a vázlat szerinti két idom. A tíz közül melyiket választja?

KÉPREJTVÉNYEK

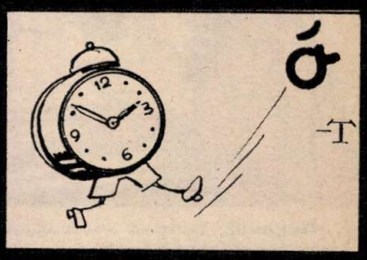

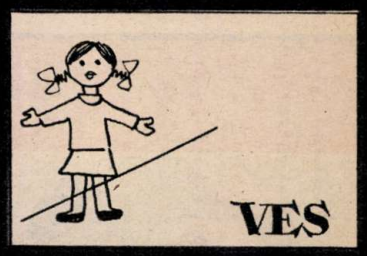

DR. SZIMAT
A MESTERDETEKTÍV

Dr. Szimatnak el kellett utaznia. A csomagját megőrzőbe adta, mert akadályozta a mozgásban.

1. A nyomozó a barátjához, Jeanhoz ment, hogy rábízza a csomagot.

2. Dr. Szimat ismerte Jean kíváncsiságát, ezért ellátta néhány tanáccsal.

3. Visszatértekor a detektív találkozott a bisztró egyik törzsvendégével.

4. Magához vette a csomagját, de kételkedett Jean megbízhatóságában.

5. MIRE ALAPOZTA GYANÚJÁT?

JÓ BARÁTOK. Egy hajókirándulás utasait láthatjuk a képen. Nincs valami jó kedvük. Nem is csoda, hiszen szűk a hely, alig tudnak mozogni. És ami a fő: a jó barátok nem kerülhettek egymás mellé. Őket egy-egy azonos tárgyról ismerhetitek fel. Nos, melyek ezek a tárgyak?

Aranyköpések

IRODALOM: Petőfit és Aranyt közös nézeteltérések fűzték össze ... A cenzort eltörölték, kinyomtatták a 12 pontot.

Gyűjtötte: Macher Enikő, Székesfehérvár

Miklós a király elé térdelt, és így szólt: Óh, feleség!...

NYELVTAN: Az alanyt tárggyal jelöljük ...

Szita Sándor, Alsópáhok

Az igekötő megváltoztathatja az ige jelentését. Például: megsül, felsül, lesül, átsül, nősül ...

Címünk: „Csoda a regeszarvasról"...

Holbok István, Pét

MAGYAR DOLGOZAT: Eljutottunk az erdőig, de még nem értünk oda ...

Jelentkezni lehet a Pamutnyomóipari Vállalat személyzeti osztályán ...

Sági Rozália, Sárosd

ÉKEZETHIBA: „Édesanyám, küldje el a teli nadrágom, mert fázok már ebben a nyariban."

Márta Mária, Apc

TÖRTÉNELEM: Zsigmond király Magyarországra jött, de útközben Znaimban meghalt... A harcosok bokáig süllyedtek a feneketlen sárba... A kardvívás egyik fő szabálya volt, hogy a vívó egyén saját kezében tartotta a kardját...

Kapcsándy Zsuzsanna Győr-Ménfőcsanak

Az angolok azért ölték meg az őslakós indiánokat, hogy legyen kivel dolgoztatniuk ...

Juhász Ildikó, Salgótarján

— Mikor törtek be a tatárok hazánkba?

— Tanár bácsi kérem, én akkor beteg voltam!

Kiss Veronika, Vámosoroszi

1848. december 31-én összeült az országgyűlés. Éjféli 11 órakor elhatározták, hogy másnap elköltöztetik Budapestet. Huszonötfokos fagyban indult útnak a város. Az emberek szekereken gyalogoltak, eközben néhányan megfagytak ...

V. Ferdinánd lemondott a trónról, mert kihagyó elméjű volt ... Görgey Artúr féltékeny volt Bem Józsefre, mert a kormányzó jobban szerette Bemet ...

Privarics Zsuzsanna, Barcs

FÖLDRAJZ ÉS BIOLÓGIA: A fürge gyík a nap melegét a gödörbe rakja, és ezt lágyhéjú tojásaira bízza ...

Dél-Európa jellemző textilnövénye az állati eredetű gyapot ...

Kovács Judit, Mád

— Mit termelnek a Csehmedencében?

— Vasból gépkocsit, ökröt, juhot, és még sok állatot tenyésztenek.

Kántor Attila, Budapest

A strucc lába csupasz, s ezért a lábnyomai szőrtelenek...

A bokrok terebélyesednek, mert a föld felett megbokrosodnak...

Privarics Zsuzsanna, Barcs

MATEMATIKA: A pontos összeg körülbelül huszonnyolc ... A nagyapámnak három fia van. Feri 12 éves, Zsuzsa hét, Irma 6 ...

Mi a tizes számrendszerre alapozzuk a tudásunkat, voltak más népek, akik más számrendszert használtak, de már belepusztultak ...

Pál Zsuzsanna, Kecskemét

FIZIKA: — Miért észleljük előbb a villámlást és csak azután halljuk a dörgést?

— Mert a szemünk előrébb van, mint a fülünk.

Jászai Mária, Budapest

A fenti címmel hirdettünk pályázatot, amelyre sok-sok levél érkezett. Dolgozatok értelemzavaró hibáit, félrehallott súgásokat, félresikerült feladatokat jegyeztek fel fiúk, lányok. Közöltünk is belőlük a Csevegőben és a Hahóban nem egyet. A pályázat lezárásakor most újra közreadunk egy díszes csokrot a gyűjteményből:

A sorsolás Nánay Csillának kedvezett (9072 Nagyszentjános, Kossuth Lajos u. 2/a.). A zsebrádiót ő nyerte. Tekintettel a sok-sok pályaműre, a jutalmat kiegészítjük, és mindazoknak akiknek a gyűjteséből legalább két „aranyköpést" közöltünk, könyvjutalmat küldünk.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987, 321-988, 321-989.

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1965 Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivatalokná l, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft. I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

78.2622 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA vezérigazgató

HU ISSN 0030—9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

Mit üzen a Pajtás?

Daragó Judit, Leninváros: Azt kívánjuk, hogy az új iskolában sok vidám barátnőd legyen, akik — ha szükséges — a tanulásban, úttörőmunkában is segítenek.

Dienes Katalin, Eger: Írtunk a találkozóról. Ötletesek voltatok. Gratulálunk! Lehetsz bőbeszédűbb, amikor terveidről, osztálytársaidról írsz.

Makk Judit, Királyhegyes: Köszönjük a szép lapokat. Írjál bátran. Nem csak az ünnepi események érdekelnek minket, hanem a hétköznapi gondjaitok, öröm és bánat is.

Márton Ágnes, Ózd: Hasznosak voltak az értékelő sorok. Írj bővebben egy-egy cikkről is.

Klopfer Ildikó, Érd II: Sok sikert kívánok neked és a Teenager őrsnek. Tetszik, hogy könyvtárba is jártok és az olvasmányokról az „őrsin" beszélgettek.

AZ ÚTTÖRŐVAKÁCIÓ '78 REJTVÉNYEINEK NYERTESEI

Varga Sándor, Budapest; Banáth Edit, Szolnok; Bódi Beáta, Kémes; Borbás Judit, Sárszentlőrinc; Borosi Gábor, Miskolc III; Gargya Tamás, Debrecen; Gergely József, Szücsi; Grúber Zsolt, Isaszeg; Gyurcsik Éva, Dömös; Hafner Zoltán, Mohács; Heck Judit, Rácalmás; Hegedűs Zsuzsanna, Keszthely; Hirják Éva, Dunaharaszti; Holbok István, Tét; Kóbor Ágota, Szombathely; Krémer Cecília, Pécs; Kovács Judit, Lakitelek; Molnár Erika, Nagykanizsa; Pataki Zoltán, Jászberény; Paragi József, Szatymaz; Makó Márta, Polgár; Mágocsi Rudolf, Mágocs; Szegfű Gábor, Pécs; Szirmai Ildikó, Sajószentpéter; Szuhánszki Erzsébet, Nagykálló; Tóth Judit, Békés; Tóth István, Kazincbarcika; Vachaja Csilla, Mogyorósbánya; Varga Éva, Tatabánya, III; Verasztó Gábor, Orosháza.

PIFU TIZENEGYEST RÚG...

PAJTÁS KUPA '78

78|25
XXXIII. ÉVF. • 1978. SZEPT. 21. • ÁRA: 2,– Ft
PAJTÁS

FOTÓ: SZALAY BÉLA

A Pajtás Kupák országos döntői után 11 díszes trófeát osztottunk ki a győzteseknek, a labdarúgás, a kézilabda, a röplabda és az úszósport legjobbjainak. (Az utóbbira lapzárta után kerül sor.) A gazdag termést nem a serlegek száma jelzi elsősorban, hanem a rengeteg élmény és emlék, amelyet az országos döntőkön szereztek a résztvevők.

SERLE

ÚTTÖRŐ SC – HARMADSZOR

A levelezőlapokra és levélpapírokra írt jegyzőkönyvek tanúsága szerint az idei Pajtás Labdarúgó Kupa mérkőzéssorozatának első gólját május első hetében rúgták Debrecen közelében, egy erdei tisztáson. Az utolsót pedig augusztus 27-én Pápán, a Textiles pályáján, a döntő mérkőzésen.

A két gól között majdnem négy hónap telt el. Ki tudná megmondani, hogy ez idő alatt hány csapat lépett pályára? Sajnos, nem kaptunk mindegyik mérkőzésről jegyzőkönyvet. Jó egynéhány csapat ugyanis, amikor összeverbuválódott, nagy terveket szőtt, az első helyről álmodott, de aztán csak néhány mérkőzésre futotta az erejükből, idejükből. Így aztán a jegyzőkönyv is elmaradt. Nem baj, kezdetnek ez is elég volt, adott egy kis szervezési tapasztalatot, játékos, izgalmakkal teli perceket és erősítette, edzette a testet.

A kitartó, tehát sok mérkőzést játszó csapatok száma mintegy kétszáz. A több ezer mérkőzésen hozzávetőlegesen húszezer gól született. Húszezer boldog és keserű pillanat. Érdemes tallózni a beküldött levelekben. Egy ötödikes ezt írta: „A csapatban én voltam a legkisebb. Csak kényszerűségből tettek be. De amikor berúgtam a győztes gólt, a nagyok a vállukra emeltek. Egyikük azóta is előre köszön, és úgy hívnak, hogy a kis Kempesz." Egy másik levélből: „Csapatunkban az egyik srác egy mérkőzésen hét gólt rúgott. Milyen jó lett volna, ha ő is ott játszik az olaszok ellen a VB-n!" Egy nyolcadikos leveléből idézzük: „Én botlábú vagyok, de azért bevettek a csapatba. Egyszer gólt is rúgtam. Csodálatos pillanat volt. Azt hiszem, ez volt életem első és utolsó gólja, mert a középiskolában biztosan nem vesznek be egyik csapatba se."

A kitartók között is a legkitartóbb az a hat csapat volt, amely augusztus 24—27-e között eljutott a döntő összecsapásra, Pápára. Volt köztük régebbi kupagyőztes, például a Barcsi Olimpia, a Szegedi United, a Budapesti Úttörő SC, de voltak újak is. Az elődöntő azt bizonyította, hogy ezekben a csapatokban játszó gyerekek ügyesen és okosan kergetik a labdát. A játékukban már fellelhető a tervszerűség, a taktikai elképzelések.

A döntőre augusztus 27-én a Pápai Textiles pályán került sor. A két résztvevő: **a Budapesti Úttörő SC és a Pápai Petőfi.** (Előtte a 3., 4. helyért a Szegedi United és a Barcsi Olimpia küzdött, amelyet Zádori Tibor két góljával a szegediek nyertek meg, s így övék lett a bronzérem.) Igazi kupamérkőzés volt, sok-sok nézővel. Az első percekben a hazaiak lendületesen támadtak. A szurkolók fergetegesen biztatták is őket. Gólt azonban nem tudtak szerezni. S ahogy az ilyenkor lenni szokott, a fővárosiak ellentámadásba lendültek, kapura küldött lövésüket a pápai kapus kiejtette és a szemfüles Bursi Gabi bekotorta a hálóba. Egy perccel később olyan gólt kaptak, amelyet a világbajnoki nézőközönség is megtapsolt volna. A budapesti balszélső, Zemcov Gabi elfutott a szélen, beadott és Bursi Gabi védhetetlenül lőtte a labdát a hálóba. Úgy, ahogy az a nagykönyvben meg van írva. Végül is az Úttörő SC jó játékkal 4:1 arányban győzött. A harmadik gólt Zemcov, a negyediket Koncz Attila rúgta. (Ez volt az idei Pajtás Kupa utolsó gólja.) A pápaiak néhány perccel előtte Cser Csaba révén csak szépíteni tudtak.

A Pajtás Kupa tehát a Budapesti (Margitszigeti) Úttörő SC birtokába került. Immár harmadszorra. Sebes Gusztáv, a régi aranycsapat vezetője így gratulált nekik: „Bravó fiúk! Ti vagytok a jövő reménysége. Ha így haladtok, sok boldog pillanatot szereztek a magyar szurkolóknak."

A második helyen a Pápai Petőfi, a harmadikon a Szegedi United, a negyediken pedig a Barcsi Olimpia végzett. Utánuk következett a Pomázi Hunyadi és Szigetszentmiklós csapata. A gólkirály címet Bursi Gábor érdemelte ki.

FÜLEKI JÁNOS
FOTÓ: GAÁL ZOLTÁN

Két „régi játszótárs": Szegedi United—Barcsi Olimpia 2:0

GYURE!

Mintha csak egy romantikus kalandfilm szereplője lennél. A pazar kastély pompás parkjában őgyelegve óhatatlanul álruhás hercegnek, rezzenéstelen lelkű lovagnak, vagy legalábbis mesebeli vándorlegénynek képzeled magad. A lombok százezer pontra bontják a Napot, és mindegyik cinkosan hunyorít, mindjárt, mindjárt... megszólalnak a harsonák, kezdődik a torna az úrnő selyemsáljáért...

A filmnek ezzel vége is.

— Vác...! Vác...!

— Földes...! Földes!

A csatakiáltások a Festetich-grófok egykori teniszpályája felől jönnek, és visszahoznak a valóságba. A Kézilabda Pajtás Kupa országos döntője következik Vác és Földes ifjú hölgyei között.

Érdekes. A „díszlet" ehhez az eseményhez is tökéletesen illik.

DÉGEN TÖRTÉNT...

Hetesek

A 7-es nemcsak a mesék bűvös száma, a kézilabdában is különleges jelentőséggel bír. Mint a fociban a 11-es. A különbség csak az, hogy a kézilabdában több a gólhelyzet, így aztán több a büntetők, a hetesek száma is. Egy-két elhibázott lövés mérkőzéseket, helyezéseket dönthet el, a büntetőt belőni tehát kutyakötelesség.

A váciak büntetőit Mentes Szilvia lövi, aki egyrészt kitűnő játékos, másrészt a hátán is a bűvös 7-es számot viseli. A büntetőket ezúttal mégis fölé lövi. Egymás után háromszor!...

A földesi lányok ellen ez nagy luxus. Ennyit még a váciak kitűnő együttese sem engedhet meg magának. El is veszíti a mérkőzést — és ezzel a Kupát is — 9:7-re. Két gól különbséggel. Ha csak az egyik 7-es bemegy...!

Szilvia arcán csorognak a könnyek. A csapat egész éves, kemény munkája veszett kárba. Érzik ezt a játékostársak is. Ők is bőgnek. És rohannak Szilviához, hogy — vigasztalják. Talán ezért is olyan remek együttes a váciaké...

22 gól

A Kupa sorsa persze nemcsak rajtuk múlott. A földesiek már az úttörő-olimpián is eljutottak a csúcs közvetlen közelébe, másodikok lettek a tatai fesztiválon. Szóval ők sem csak hírből ismerik a kézilabdát.

Ráadásul egy királynő, meg egy tank is szerepel a csapatban. A királynőt Joó Marikának hívják. 22 góllal lett a legjobb góllövő lányok „uralkodónője", és ezeket a gólokat rangjához méltó eleganciával, finom technikai trükkök sorozatával érte el. Tehette, hiszen amihez nem volt elég a furfang, azt elintézte a tank! Pontosabban egy remekül álcázott tank. A harcias „jármű" Antos Zsuzsa névre hallgat, de körülbelül ez minden különbség közte és barátnői között. Márminthogy civilben. Mert a pályán...

Úgy vágódik a védőfalba, mint egy meteor, és csak akkor kerül a földre, amikor már hárman-négyen lógnak a nyakán. Hogy mégsem valami kérges lelkű ítéletvégrehajtó, az a végén derül ki, amint Joó Marika vállát átkarolva pityereg:

— Jaj, de boldog vagyok!... Nem akarom elhinni.. Jaj, tényleg sikerült?... Nagyon, nagyon boldog vagyok!... Anyuék is úgy fognak örülni...

Van igazság?

Hát tessék, bárki eldöntheti.

A fiú kézilabdázók úttörő-olimpiai bajnokságát úgy vesztették el a

Remek nyár után a földesi lányok. Olimpia: ezüstérem, Pajtás Kupa: aranyérem!

Gólzáporos mérkőzések — verőfényben. A „zápor" egy cseppje...

nagykanizsaiak Alap csapatával szemben, hogy előbbieknek a döntetlen is elegendő lett volna az első hely megszerzéséhez. Erre Alap nyert. Egyetlen góllal.

A Pajtás Kupa országos döntője ismét összehozta a két csapatot, és a felhőtlen dégi ég alatt „bejött" a döntetlen. Ennek ellenére a Kupát is az alapi legények nyerték. Ezúttal jobb gólkülönbséggel. És a kanizsai szemekből vádlón sugárzott a kérdés: hát van igazság a Földön?

— Már hogyne lenne — mondta Uzsoki László, teljesen higgadtan. — Az alapiak keményen átdolgozták a nyarat, mi meg azért üdültünk néhány hetet, és — különböző okok miatt — csak a végére rázódott megint össze a társaság. Így azt kell mondanom, hogy éppen a mi fájó vereségünk bizonyítja, hogy van igazság a Földön!

A focista

Az alapiak kissé gondterheltnek látszanak, holott süt a Nap és simogat a szél. No persze... egy kissé idegesítő, ha a sors kiveszi az ember kezéből a döntést. A nagykanizsaiak ellen nem dőlt el semmi, most már minden azon múlik, hogy ki lő több gólt a következő ellenfélnek. És természetesen azon, hogy ki kap kevesebbet...

— Hát ez az!... — kesereg Gyenes Pista, a kapus. — Itt ülök a cserepadon, a sérült kezemmel. Aki most véd, a Hakstock Pista csak úgy beugrott. Félek, hogy ez dönt majd a kanizsaiak javára. A két kapus közötti különbség...

Szó, ami szó, Hakstock Pista nem tartozik az ideális testalkatú kézilabdakapusok táborába. Tömzsi törzs, és — már bocsánat! — mintha lomha is lenne kissé...

Az ellenfél is áldozatául esik a csalóka látszatnak. Tele vannak önbizalommal, és lőnek, mint az ágyú. Egyszer, kétszer, háromszor...

De hiába. Pista kipöcköli a lövéseket, méghozzá olyan fa arccal, minha unná az egészet. Hm. Ezek az alapiak ugratnak minket, hiszen ahol még a tartalékok is ilyen remekül játszanak!...

— De kérem! — méltatlankodnak. — Senki sem állította, hogy Hakstock Pista rosszul játszik. Csakhogy Hakstock Pista — focista!

A vesztesek

A torna utolsó mérkőzésén Nagykanizsa 31:13-ra veri Kunhegyest. A nézők persze a pályára tódulnak a sípszó után, és mámorosan ünneplik a csapatot.

Mármint a kunhegyesi csapatot.

Ölelés, csók, kézszorítás. Van akit még a levegőbe is feldobálnak. Hogyan...?! Hiszen 31:13-ra kikapni azért nem az a kifejezett bombasiker.

Nem, persze, hogy nem. Csakhogy Alap közel van Déghez, tehát úgyszólván hazai csapatnak számít. Már most az a körülmény, hogy a kunhegyesi fiúk „csak" 18 góllal kaptak ki Nagykanizsától, az alapiak elsőségét jelentette. Az ő gólkülönbségük ugyanis 25 volt...

Az ünneplés azonban nemcsak ezért volt jogos. Hanem azért is, mert a kunhegyesi csapat — annak ellenére, hogy számára már közömbös volt az eredmény — teljes erőbedobással, szívvel-lélekkel harcolta ki ezt az eredményt.

A Kézilabda Pajtás Kupa végeredménye:

Lányok: 1. Földes, 2. Vác, 3. Alap, 4. Fót, 5. Tyukod, 6. Sárbogárd. **Gólkirály:** Joó Mária (Földes). **A legjobb kapus:** Kis Ilona (Földes).

Fiúk: 1. Alap, 2. Nagykanizsa, 3. Földes, 4. Debrecen, 5. Kunhegyes, 6. Zalaegerszeg. **Gólkirály:** Halasi Lajos (Alap). **A legjobb kapus:** Németh Gábor (Nagykanizsa).

Cser Gábor
Fotó: Wágner Margit

„PINCÉREK" A PALÁNK ALATT

Három napig pattogó labdák szabtak ritmust életünknek Miskolcon, a Kosárlabda Pajtás Kupán. Láthattunk mindent, ami ennek a nagyszerű játéknak a savát-borsát jelenti. Egymást követték a látványos „pincér" és horogdobások, tapsolhattunk káprázatos könnyedséggel végrehajtott tempódobásoknak és parádés szereléseknek. Öt leány és négy fiú csapat mérkőzött a helyezésekért, olykor ízelítőt adva a kosárlabdázás igazi szépségeiből, a gyors és szellemes támadójátékból, a fegyelmezett, higgadt védekezésből. Pedig ezeknek a követelményeknek igazán nehéz lehetett eleget tenni, az erőviszonyok kiegyenlítettek voltak. Különösen a lányok tudták nehezen fékezni indulataikat, szenvedélyes játékuk olykor-olykor szertelenségekre ragadtatta őket.

Fölény

Persze kivétel, mint mindig, most is akadt. A miskolci 6. sz. Általános Iskola csapata, az idei úttörő-olimpia győztese, nagyon megfontolt, de ugyanakkor lendületes, sok mozgásos játékkal hívta fel magára a figyelmet.

— A budapesti és a miskolci együttes között dől el az elsőség — jósolták többen. Őszintén szólva ehhez az előrejelzéshez nem kellett különösebb jövendőmondói tehetség, a két csapat kiemelkedett a többiek közül. A budapestiek ráadásul a szó szoros értelmében is a mezőny fölé nőttek, fizikai adottságaik magassági fölényük

A kosárlabdában „személyinek" hívják a büntetőt, de ez mit sem változtat az óriási felelősségen

őket tették első számú esélyessé.

Aztán a mérkőzésen kiderült: nem minden a magasság. Az alacsonyabb termetű miskolciak jóval nagyobb lelkesedéssel játszottak, mint ellenfelük, fizikai és lelkierővel is jobban bírták a mérkőzés terheit.

Magabiztosan győztek.

Miért?

Minden győzelem mögött sok-sok edzés, áldozat és lemondás húzódik meg. Ezekről beszélgettünk Szemes Antallal, a miskolciak edzőjével.

— Mióta fejlődött ilyen színvonalra a 6. sz. Általános Iskolában a kosárlabdázás?

— Szerénytelenség nélkül mondhatom, négy éve, amióta idekerültem. Akkor az úttörő-olimpia területi döntőben másodikok lettünk, de azt követően már az országos döntőbe is bekerültünk. Szombathelyen és Csillebércen a harmadik helyen végeztünk, Győrben és Tatán aranyérmet szereztünk.

— Hogyan építi csapatát?

— Már a harmadikosokat és a negyedikeseket is szemügyre veszem, az ügyesebbeket kiválogatom. Eleinte csak labdázunk, aztán fokozatosan megtanulnak labdát vezetni, ügyességi játékokkal, váltóversenyekkel tesszük élvezetesebbé számukra az edzéseket. Ötödikben már a lábmunka fejlesztésére fektetjük a hangsúlyt. Hetedikben, nyolcadikban már öt edzést tartunk, ebből kettő kifejezetten dobóedzés.

Ami a fő

— Tulajdonképpen más edzőknek, más csapatoknak nevel játékosokat. Nem zavarja, hogy másutt kamatozik a munkája?

— Nem. Nagyon szeretem a kosárlabdázást, örülök, ha tehetségre bukkanok.

— Az edző sok mindent ad a tanítványainak, tőle tanulják meg a játék elemeit, azokat az erényeket, amelyek nélkül nincs igazi sportember. Mit kap az edző a játékosaitól?

— Sok örömet. Ezek a lányok nagyon becsületesen, komolyan játszanak, szívvel-lélekkel küzdenek, hajtanak. És ami a legfőbb: megszerették a kosárlabdázást.

*

Az 1978. évi kosárlabda Pajtás Kupa végeredménye: *Lányok:* 1. Miskolc 6 pont, 2. Budapest 5, 3. Százhalombatta 4, 4. Szeged 3. *A legjobb dobó:* Besenyői Andrea (Budapest) 72 pont. *A legjobb játékos:* Ginovszki Zsuzsa (Miskolc). *Fiúk:* 1. Nyíregyháza 8, 2. Sopron 7, 3. Nagykőrös 6, 4. Szeged 5, 5. Győr 4. *A legjobb dobó:* Kiss Dániel (Nyíregyháza) 96. *A legjobb játékos:* Kostyál Csaba (Nyíregyháza).

— bőcs —

Fotó: Szalay Béla

A kezdés pillanata. Ekkor még — magassági fölényük révén — a budapestiek látszottak esélyesebbnek

Egy „tempóval" közelebb a győzelemhez. A legjobb dobó — Kiss Dániel — és a legjobb mezőnyjátékos — Kostyál Csaba — is a nyíregyházi csapatban játszott

EGY CSAPAT „ELVESZETT”

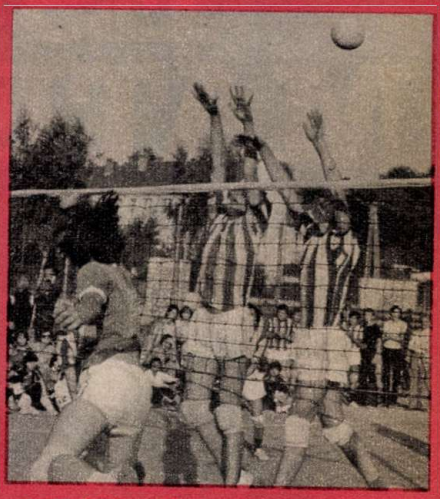

A döntőben: Zalaegerszeg — Vasas Izzó 2:0!

Ki gondolná, hogy a legtisztább örömbe is vegyülhet üröm? Zalaegerszegen, a Röplabda Pajtás Kupa országos döntőjében a hazai fiú-együttes, a Killián György Általános Iskola csapata biztosan szerezte meg az első helyet. Kovács József testnevelő, a csapat edzője boldogan fogadta a gratulációkat, de az ünneplés elültével kicsit bánatosan mondta.

– Az egész kezdőcsapat befejezte az iskolát. Túlzás nélkül mondom, mintha barátaimtól vettem volna most búcsút. Nehéz, nagyon nehéz elválnom tőlük, úgy a szívemhez nőttek.

Nyilván így éreztek a csapat tagjai is, mert amikor edzőjük az öltözőbe ment, egy meglepetés várta. Az ajándék – egy fekete diplomatatáska – tetején egy levél volt: Többek között ez állt benne: „Köszönjük, hogy megtanított bennünket röplabdázni. És külön köszönjük, hogy a felnőtté válás útján elindított bennünket.”

Kovács József meghatódva olvasta a sorokat. Talán nem is gondolt arra, hogy nemcsak kitűnő, tehetséges röplabdázókat nevelt, hanem ragaszkodó, felelősséggel gondolkodó fiatalembereket is.

Nos, így érthető az a fanyarkás öröm, amely Kovács József hangjába vegyült, amikor így szólt:

– Megnyertem a Pajtás Kupát, de elveszítettem a gyerekeket.

A borongós hangulat azonban csak néhány percig tartott.

– Az ötödikesekkel folytatom a munkát – mondta az edző. – Remélem, velük sem vallok szégyent.

A röplabdapályán nyüzsgő gyerekeket nézve megnyugodtunk. Egészen biztos, hogy nem marad szégyenben.

AZ 1978. ÉVI VIII. RÖPLABDA PAJTÁS KUPA VÉGEREDMÉNYE:

LÁNYOK: 1. Kazincbarcika, 2. Ajka, 3. Kunhegyes, 4. Izsák 5. Almásfüzitő, 6. Pankasz. **FIÚK:** 1. Zalaegerszeg, 2. Vasas Izzó, 3. Nyíregyháza, 4. Tatabánya, 5. Kunhegyes, 6. Pankasz.

LEGSPORTSZERŰBB CSAPAT: LEÁNYOK: Izsák. FIÚK: Pankasz.

A LEGEREDMÉNYESEBB TÁMADÓJÁTÉKOS: Pál Erika, Ajka; Morth Attila, Zalaegerszeg.

LEGEREDMÉNYESEBB FELADÓ JÁTÉKOS: Kovács Mónika, Kazincbarcika; Simon József, Tatabánya.

LEGJOBB HAZAI JÁTÉKOS: Kiss Ferenc, Zalaegerszeg.

B. F.
Fotó: Szalay Béla

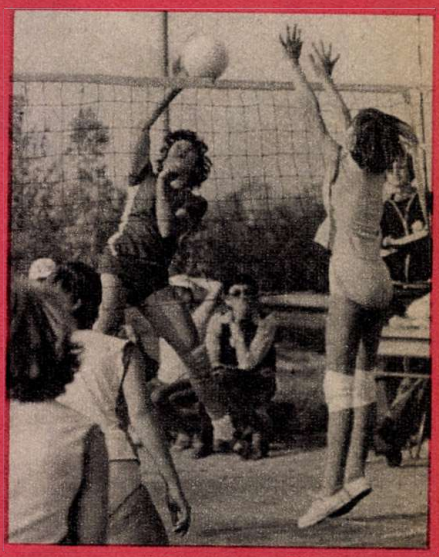

Egyelőre „senki földjén” a labda. Egytagú sánc viszont kevésnek tűnik...

Kovács József edző, és az „elveszett csapat”

ECSET ÉS MATEK

Még 1976-ban küldtek el Tatabányáról tíz gyermekalkotást a messzi Indiába, hogy másfél százezer gyermekrajz között egy maroknyi magyar csoportot, az újvárosi Klubkönyvtár képzőművész szakkörét képviselje.

A bemutatkozás jól sikerült! A tíz közül egy alkotást arany éremmel jutalmaztak, kettő ezüstérmes lett, egy pedig elismerő oklevelet szerzett. A legnagyobb örömet a kis Orcsik Judit aranyérme jelentette. Pedig ő akkor még kisdobos volt.

– Nagyon szeretem őt! – kezdte Jutka bemutatását Szlávikné Győrffy Klára festőművész, a szakkör vezetője. – Mindig mindenben és mindenkinek segít.

– Számtantanár akarok lenni – vallotta Jutka gondolkodás nélkül –, de szeretek festeni és tornázni is.

A szakkör a korábbi években is szép eredményeket ért el Indiában. Eddig szerzett nemzetközi és hazai díjaikat, okleveleiket nehéz lenne felsorolni. Jutka szerint a siker titka:

– Mi mindig azt csináljuk, amit akarunk és mindig úgy, ahogy mi szeretnénk! Klári néni csak azt szokta megmondani, hogy mi az, ami tetszik, vagy mi az, ami nem tetszik neki.

A gyermekfantázia érvényesült évekkel ezelőtt is, amikor Esztergom ezeréves évfordulójára készültek. Az eredmény akkor sem maradt el: Orcsik Jutka rajzát nyomtatták az ünnepség meghívóira. Tavaly – beküldött rajzai alapján – meghívták a zánkai művészeti táborba.

Szlávikné, Győrffy Klára szakkörvezető büszke lehet tanítványai eredményeire, mégis mértéktartó: „A szép szeretetére akarom megtanítani őket”

A szakkörvezető véleménye mértéktartó:

– Jutkának sikerei vannak. S ha úgy alakulnak a körülményei, lehet hogy ez meghatározza az életét. A fontos mégis az: Jutka emberileg jó úton halad. Kell az, hogy egy matematikus is észrevegye, megtalálja a szépet, és hogy valamivel ő maga is szebbé tegye az életet.

Gebri-Wagner

Hogy vezető lehess,
hogy feladatot kaphass
saját közösségedtől,
rendelkezned kell
olyan tulajdonságokkal,
melyekért becsülni,
szeretni tudnak

REND AZ ASZTAL KÖRÜL

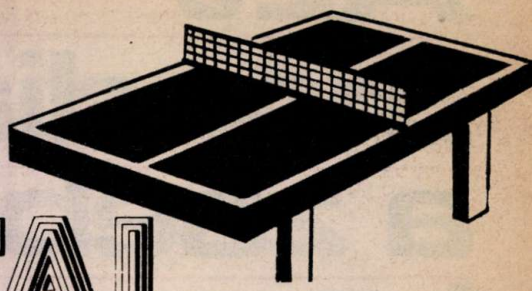

A lakótelepi pingpongasztalok sorsa bizony nem irigylésre méltó. Én is elnézegetek egyet az ablakomból. Ha fájna neki a labda ütése, talán már régen kiszökött volna a betonból! Ez az asztal szemtanúja volt már néhány verekedésnek, játékjogért való küzdelemnek is.

Két-három hete rend van az asztal körül, még csúcsidőben is. Ez nem a parkőrnek, nem is a körzeti rendőrnek, hanem egy fiúnak köszönhető. Ha bejelentkezel a „Főnök"-nél, rád kerül a sor, ha nem, jobb ha odébb állsz.

Az egyik délután kétméteres, izmos kamasz érkezett a küzdőtérre. Kezében cipzáras tokba bujtatott „spéci" ütőt lóbált. Meglepetésemre ő is bejelentkezett a Főnöknél, aztán illedelmesen leült és várt.

Eddig csak a hatodik emeletről néztem az asztal körüli fejleményeket, de most lementem.

— Így alakult a dolog. Egyszer csak láttuk, hogy mindenki tőle kérdezi, hogy mikor szállhat be — vonogatta a vállát a hosszú fiú — de Feri talán többet tud róla — bökött egy másik várakozó gyerek felé.

Senki se tudott többet. A Főnök is csak keveset mondott:

— Egyszer egy veszekedésnél én is közbeszóltam: „Tudjátok mit? Sorsoljuk ki a játékrendet." Azóta ha később jövök, már mondják is az addig kialakult sorrendet, hogy tartsam számon én.

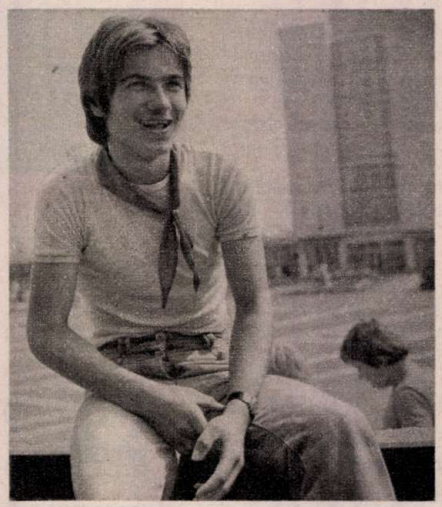

Szentesi Feri:
A tekintély alapja a tudás

Szabó Rudolf: az egészségőr tisztsége ugyanolyan fontos, mint a többié

Korsós Ágnes:
Ha én kihúzom magam a munka alól, mástól sem várhatom el

A Főnök kora 11 év. Súlya 33 kiló. Magassága 132 centi, különös ismertetőjele nincs. Talán egy kicsit alacsonyabb a többinél, vagy hogy mindenkinek nyíltan, kedvesen a szemébe néz.

Miért van ennek a fiúnak tekintélye?

Miért fogadnak el a gyerekek valakit egy feladatra fenntartás nélkül alkalmasnak?

Megbízatása és beceneve veszekedés közben született. Igazi nevét és fotóját nem közöljük, mert ő nem akarja. Attól tart, hogy az iskolában cukkolják majd a Főnök név miatt.

A lakótelepi pingpongcsaták halk szavú Főnöke az osztályban ugyanis csak a Törpi nevet kapta.

*

Nyáron, a balatoni úttörővárosban a tisztségviselőkkel beszélgettünk a tekintélyről.

— Magamtól is elvárom, hogy a feladataimat becsületesen elvégezzem — mondta Surányi Kornélia.

A vezető legyen szavahihető, igazságos, a rábízott feladatot pontosan és jól végezze el. Legyen okos, tájékozott, szerény . . .

Nem tudom, hogy a „Főnök" rendelkezik-e mindezzel, de az biztos, hogy nagy tekintélye van.

Én is természetesnek vettem, hogy beosztott a hosszú kamasz mellé — egy meccsre.

Gebri Antal

Azt mondja a zseb-könyv, hogy...

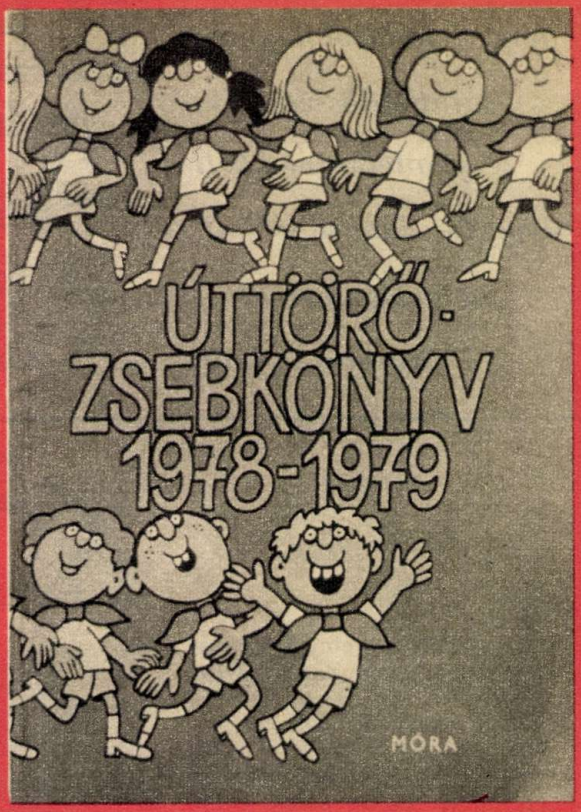

...ne tarts mindig a zsebedben, mert én a szó igazi értelmében kézikönyv vagyok. Az úttörőmunka kézikönyve. Jó, ha minél többször kézbe veszel, lapozgatsz bennem, mert én mindenkor tudok neked segíteni.

Ez nem öndicséret. Akik tavaly, vagy azelőtt is megvásárolták, elmondhatják, hogy az úttörő-zsebkönyv valóban megsúgott mindent. (Ez az egyetlen súgás, amely nemcsak engedélyezhető, hanem szükséges is.)

Egy-két jótanács a használatához:

Jó egynéhány oldala van, amelyeket magadnak kell kitöltened. Legjobb, ha ezeket már most elvégzed. Amit nem tudsz, kérdezd meg rajvezetődtől vagy az idősebb úttörőktől.

A közösségi program kialakításához, az egyéni megbízatásokhoz, vállalásokhoz rengeteg ötletet, javaslatot találsz havonkénti elrendezésben.

A zsebkönyv a próbázás könyve is. A megfelelő oldalakon, a pontokkal jelölt üres sorokba írd be vállalásaidat. Ha olyan sok ötleted van, hogy kevés a hely, akkor pótlapokat is ragaszthatsz be. Ez a te munkakedvedet, szorgalmadat dicséri.

Ha már megkaptad ezt az új úttörő-zsebkönyvet, lapozd át alaposan, figyelmesen és az alábbi kérdések segítségével tedd próbára megfigyelőképességedet.

1. Hányadik oldalon találod meg ezt a két mondatot?

„Közösen kell tervezünk! Így nagyobb felelősséget érzünk a megvalósításért."

2. Melyik csapat felhívásában olvashattad ezt a mondatot?

„Annyi vashulladékot gyűjtsünk össze, amennyiből a kohók és a gépgyárak elkészíthetik az új Erzsébet-híd vastartozékait."

3. Váci Mihály: Legenda című költeményének hányadik versszakát írtuk ide?

„Akit a nép ajkára vesz,
vállára veszi azt,
akit a nép vállára vesz,
szívébe zárja azt,
akit a nép szívébe zár,
nem hal meg soha az."

4. Melyik hónap naptára fölött láthatod ezt a vidám rajzot?

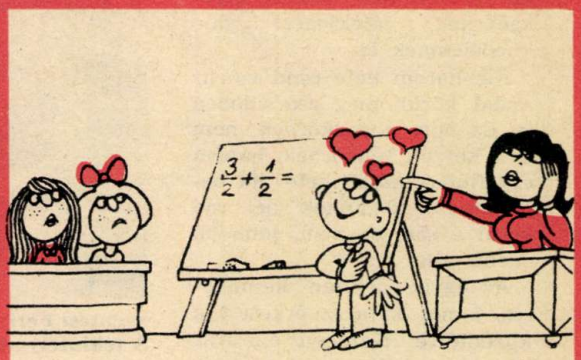

5. Kinek az írásából idéztük az alábbi sorokat?

„Egy hét múlva, egy csütörtök délután öt óra tájt már én is úton voltam a Paulay Ede utca 11-es számú ház, életem első illegális kommunista találkozójának színhelye felé. Ez a találkozó a KIMSZ Szverdlov nevű alapszervezetének ülése volt. Az alapszervezet a Budapest északi kerület belső körzetéhez tartozott. Az ülésen felvettek a KIMSZ tagjai közé."

6. Mi a címe annak a kis írásnak, amelyet ez a rajz illusztrál?

Lehetséges, hogy nem mindegyik kérdésre tudsz azonnal válaszolni. Lapozd át még egyszer és biztosan megtalálod a helyes feleletet. Ehhez hasonló kérdés-felelet játékot az őrsi összejövetelen is csinálhatsz (csinálhattok), ilyenformán valóban alaposan megismerheted te is — társaid is — a zsebkönyvet. Így válik igazán kézikönyvvé.

Együtt a kupaktanács és Zsiga, a leendő Székács papa

Mérkőzés után, az öltözőben a verhetetlen nyolcadik b.

SZÉKÁCS A KÖBÖN

Miért hisszük el a meséről, hogy igaz? Miért nem csodálkozunk a legképtelenebb dolgokon? S egyáltalán: mitől válik hitelessé egy olyan történet, melyet – elkeseredettebb pillanataink-ban – mi is elképzeltünk, de megvalósítani mégsem tudtuk?

Aki látta a Vidor Miklós könyvéből készült „Székács a köbön" című televíziójátékot – annak alighanem többször is eszébe jutott ez a kérdés. Már csak azért is, mert attól egy történet sosem válig igazzá, hogy a színészek jól játszanak, a színek szépek, az iskola valóban iskola, a tanteremben valóban dolgozatíráshoz készülődnek, s az egész film olyan helyeken játszódik, melyeket mi is jól ismerünk.

Székács Laci tanul, míg papája gyanakodva figyeli, milyen szorgalmas a fia

Gyűlnek a forintok, fogy a fagylalt. A nagy csapat és a szurkolók együtt ünnepelnek

Ahhoz, hogy az írónak elhiggyük Székácsék történetét sokkal több kellett. Az, hogy olyan közegbe vitt bennünket, olyan alaphelyzeteket teremtett számunkra, melyeket mi is igaznak fogadtunk el. Úgy ismertetett meg a nyolcadik b-vel, hogy mi is – akik már felnőttünk – visszaidézhettük régi iskolai emlékeinket. A reggeli iskolába indulások izgalmát, az utcai találkozásokat, sétákat, nagy vitákat, az osztálykönyvben lapozgató tanárt, és az elkeseredett küzdelmet a dolgozatpéldákkal. Felébresztette játékkedvünket, s azt, hogy mi is hajlandók voltunk elhinni: Székács Laci, a csodacsatár, hogy megmeneküljön az apai szidás elől, valóban talál egy pótpapát. Sőt! drukkoltunk is neki, hogy a sikertelen lombik akció után megtalálják az igazi helyettest. Még akkor is, ha tudjuk: Székács Laci az év első matematikadolgozatából egyetlen példát sem tudott megoldani, s a félelmetes hírű matektanár úgy dönt: találkozni akar Laci apjával. A fiúk tudják, ha ez sikerül, Lacit otthon eltiltják a focitól, s füstbe megy a bajnokság minden reménye. Elhatározzák, hogy pótpapát keresnek, aki meghallgatja a tanár panaszait. Zsiga, a terek nagy kártyása megfelelő fellépti díjért vállalja is a helyettesítést, Laci pedig, hogy elterelje a család figyelmét – vadul a matematika-tankönyvre veti magát. Rendszeresen tanul, s az órákon is egyre több jó osztályzatot kap. Valójában már nem is lenne szüksége pótpapára, de makacsul ragaszkodik eredeti elképzeléséhez . . .

Apjának feltűnik a mérhetetlen szorgalom, gyanakodni kezd és váratlanul bemegy az iskolába és kitör a botrány. Bagoly tanár úr egyszerre két Székáccsal, találja magát szemben.

Elhittük a történetet s ez a rendező, Fejér Tamás érdeme is. Ő alaposan ismeri a gyerekeket. Nemcsak mindennapos gondjaikkal van tisztában de azzal is, mi érdekli, mi foglalkoztatja, vagy mi untatja a mai srácokat.

A szereplők közül kár lenne bárkit is kiemelni. A nyolcadik b-sek saját magukat játszották, saját életüket mutatták be, a felnőtt színészek pedig igazolták: ők sem felejtették el az iskolapadban eltöltött éveket. Jókedvűen és őszinte örömmel játszottak, komédiáztak. Egyszerűen, igazan és érdekesen mondtak el kamaszokról kamaszoknak és felnőtteknek egy olyan történetet, mely bármelyik iskolában, bármelyik családban bármikor megtörténhet.

Dobozy Zsuzsa
Fotó: Inkey Alice

1

GERŐ JÁNOS:

EGY NYOMOZÁS TÖRTÉNETE

A napraforgó tábla végén az állami gazdaság egyik terepjárója fékezett. Ezt nézte egy kis gyerekcsapat.

Úgy látszott, valami ok miatt Csikesz Zsolthoz igazodtak mindnyájan, mert annak egy hívó fejbiccentésére trappban megindultak a földúton a kocsihoz. Így, nyár végén itt minden szenzációnak számított, még egy VAZ-autó is, hiszen sokszor napokig nem bukkan fel járókelő vagy jármű ebben a határban. Most pedig valóban érdekességnek ígérkezett a kocsi megjelenése, hiszen a kopasz régészt hozta, akit látásból már ismertek. Ő ugyan magában nem számított érdekességnek, a vita viszont, amit már messziről hallottak, az igen. Most éppen nem a régész, hanem Szabó Géza, a főagronómus kiabált:

— Azt se tudom, hol áll a fejem, és te éppen most jössz munkásokat kérni. Olyan vagy, mint a filmekben az igazi, gügye régész, a legrosszabbkor jelentkezel.

Bihari Gyula, a régész, egész izgatott lett, rekedt hangon hadarta:

— Igen, most! Mert végre beigazolódott minden feltevésem. Országos jelentőségű felfedezés, és egy részét még a tél beállta előtt fel akarom tárni.

— Akkor szerezz hozzá munkásokat!

— De hiszen csak az állami gazdasághoz fordulhatok, mert a harmadik faluban sincs munkanélküli ember. Ti meg néhány dolgos kezet csak nélkülözni tudnátok. Te voltál az osztálytársam. És úgy jöttem hozzád segítségért, mint baráthoz.

— Baráti alapon se tudok munkást adni! Nem érted?

— Nem! Mert ha felfognád a lelet fontosságát, segítenél! És én nem hiszem el, hogy egy ilyen nagy gazdaságban ne akadna néhány nélkülözhető munkás.

A gyerekek egyre közelebb merészkedtek, miközben szájtátva hallgatták a két felnőtt civakodását. Kovács Gizi, a kis szőke vette először a bátorságot, ő szólt közbe:

— Tessék mondani, ott kincsek vannak?

A régész idegesen kérdezte:

— Miféle kincsek?

— Hát... az ásatásnál... Arany, meg ilyesmi.

— Nagyobb kincs az mindennél, amit a föld rejt. Egy teljes honfoglaláskori magyar falu és mellette a temető. Ráadásul avarkori folytatás... Persze, ilyenkor aranytárgyak is előkerülhetnek, és kerülnek is, de az nem az igazi kincs, hanem együtt az egész... Még a fejedelmi sír is csak ráadás.

Most vette észre, hogy gyerekeknek beszél. Dühösen legyintett, abbahagyta az egészet, hogy egy pillanat múlva Szabó Gézának folytassa:

— Tehát egyetlen munkást sem adsz?

— Egy felet sem. Nincs. Tegyük fel: máris hiszek szenzációs leletedben. Gratulálok! De azt hiszed, ettől megszaporodik a létszám? Azon izgulok, hogy egyetlen gép se törjön el, mert akkor befellegzett az egész tervezésünknek. Te meg munkást kérsz? Nyugdíjasokkal nem próbálkoztál még?

Ez a kérdés a békülés óhaja volt.

— Van egy, az öreg Peszéri Károly, de az meg mindig részeg. Egyébként volt vagy tíz nyugdíjasom június óta. Csak ez az egy ragadt meg.

— Hidd el, nagyon sajnálom — motyogta már nagyon csendesen Szabó Géza. — És fáj a szívem, de semmit sem tehetek.

Országos jelentőségű lelet. Ez a mondat vibrált a kis társaság agyában, és mintha áramütés érte volna őket, szinte táncolni kezdtek az idegességtől. Ha ez igaz, a telep világhírű lesz. Jönni fognak az újságoktól, még talán a televíziótól is. Ide hozzájuk, ahol soha nem történik semmi. Ebben részt kellene venni valamilyen formában. Ezeréves leleteket menteni, csontokat, kincseket kiásni, ez valami nagyszerű, iszonyatosan érdekes lehet.

Mester Bálint, minden gépek ismerője is végiggondolta ezt, és szóhoz jutott végre:

— Professzor bácsi! Mi már hetedikesek vagyunk,

ZENE — BÉLYEGEKEN

A hangszerek története az emberiség őskorába nyúlik vissza. Az ősember hangszerei primitívek voltak. Húros zeneszerszámként a megfeszített ijat, ütőhangszerként rezonanciára képes edényeket használt. Évezredek folyamán a hangszerkészítés nagy utat tett meg. Bizonyítják ezt ezek a bélyegek is.

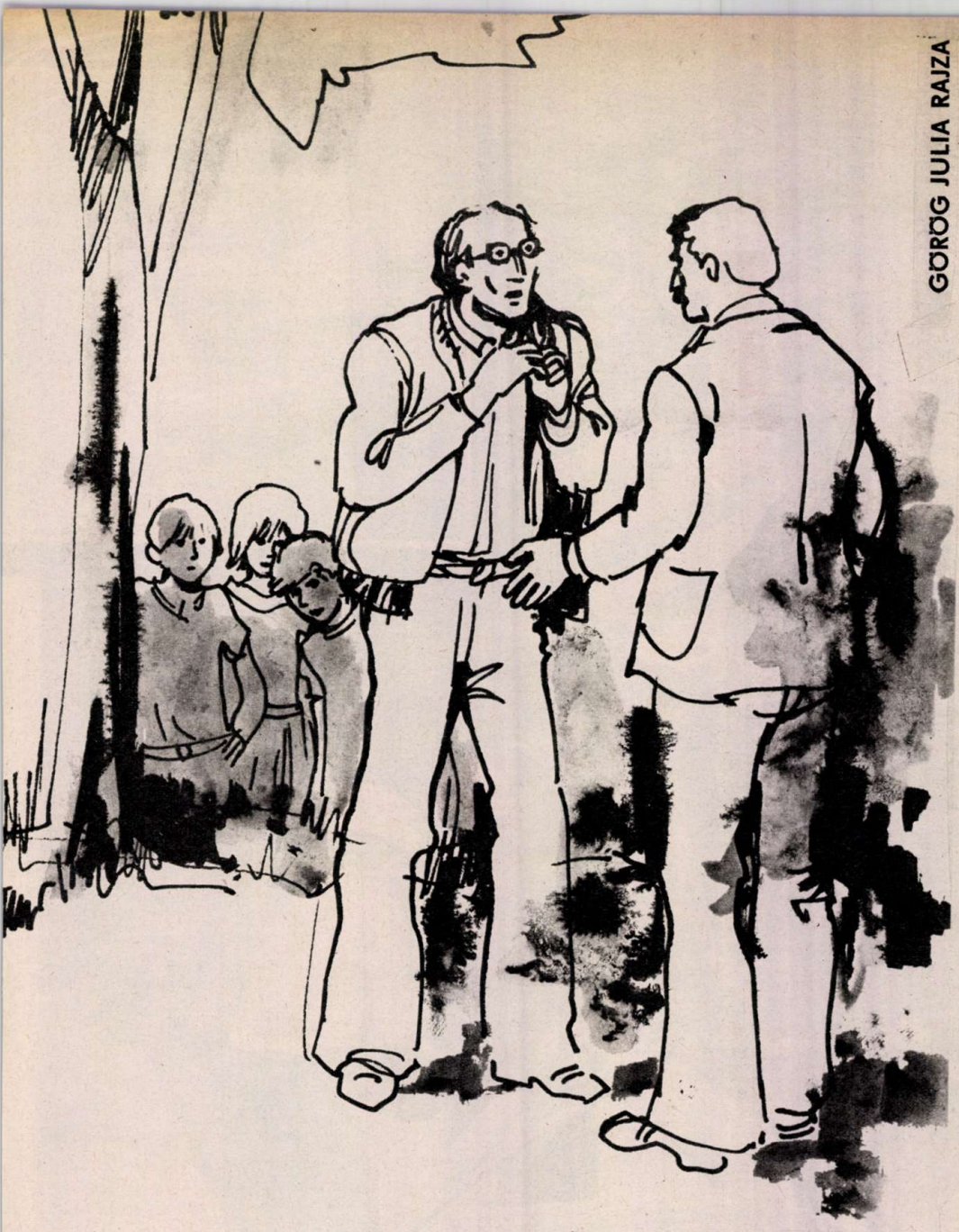

GÖRÖG JULIA RAJZA

mi nem tudnánk ott segíteni?

Bihari Gyula maga elé kapva a kezét, ijedten tiltakozott:

— Arra a törvény nem ad módot. Gyerekekkel ásatni, ez képtelenség!

— Ástunk mi már otthon is! — kiáltotta Csikesz Zsolt.

— Én még a gépekhez is értek! — jelentette ki Mester Bálint.

Szabó Géza nézte a kis csapatot, azután megjegyezte:

— Ők nem lennének hivatalosan a munkásaid, csak amolyan úttörő-segítség. Fizetés nélküli munkában. Kinek meddig tartja a kedve, meg a szuflája.

Börcsök Miska, a gépkocsivezető a terepjáró üléséről kiáltotta:

— Úgyse tudnak magukkal mit kezdeni, csak unatkoznak és mindenütt útban vannak. Így meg felnőtt vigyázna rájuk, és ráadásul hasznukat vennék.

Ez bizony bölcs beszéd volt, de Bihari Gyula nem hitt neki.

— És a szüleik? — kérdezte idegesen.

— Azt bízza rájuk, professzor úr — mondta Börcsök Miska. — Elintézik ezek, ha akarják. A tehénből kibeszélik a borjút is, ha egyszer összefognak.

— Kati nálunk nyaral — mutatott a kis szőkére Szabó Géza. — Ha komolyan gondolja, én már most elengedem.

— Éljen, éljen! — kiáltották az úttörők, és ebben a percben nagy emberré nőtt szemükben a főagronómus.

(Folytatjuk)

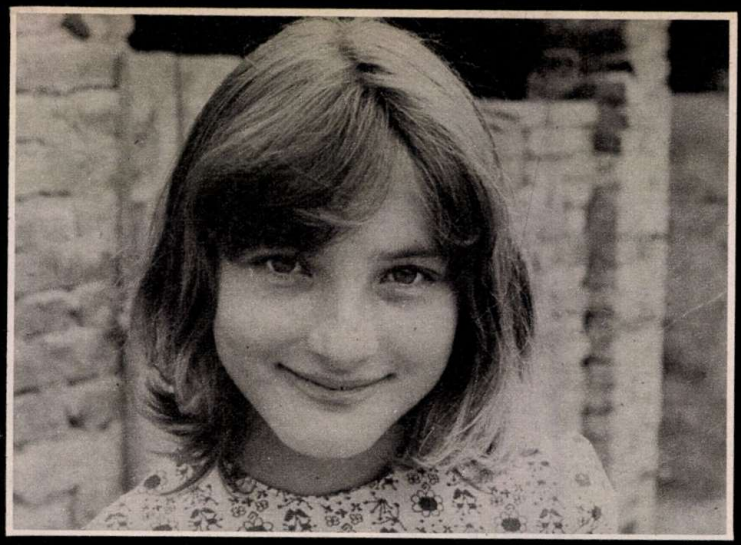

FÖL-KAPCSOLOM A VILLANYT!

A nagyragyvási tanyasor Hangony és Domaháza között kapaszkodik a hegyoldalra, közel az északi országhatárhoz. Itt él Maruzsi Margitka szüleivel és Géza nevű bátyjával.

Innen indul reggelenként a völgyben kanyargó autóbuszhoz, hogy az elvigye őt a domaházi iskolába. Innen a tanyasorról kíséri őt Talpas, Dini és Rexi kutya akkor is, amikor könyvvel, füzettel a hóna alatt a teheneket hajtja a legelőre.

Lesz? Nem lesz?

Mennyit álmodozott Margitka a hosszú csendes utakon és este, amikor a könyvbe jelzőt tett, a petróleumlámpát elfújta, hogy milyen jó lenne, ha esténként villanyfény világítana az erdőmenti tanyasoron. Apa sem a sötétben jönne az éjszakai műszakból, benn a házban sem lenne félhomály, anya kaphatna háztartási gépet vagy villanymotoros szivattyút a kúthoz. Az iskolában ő is beállhatna a beszélgetők közé, amikor a kisfilmekről vagy más televíziós műsorról folyik a szó.

Margitkáékhoz sok újság jár. Hányszor olvasta már, hogy itt is, ott is villanyt kaptak falvak és tanyák. Látta, hogy a falu is egyre szépül. Ezért is mert álmodozni szüleivel együtt.

— Gondoltam én, menynyivel jobb lenne a gyerekeknek, ha villanyunk lenne — mondta Margitka édesanyja, amikor náluk jártunk. — Margitka és Géza mindig jól tanult, pedig itthon is megvolt a munkájuk. Néhány éve már kérvényeztem, vezessék be hozzánk a villanyt, de hiába jártam utána. Kicsi ez a hely, távol a világtól. Sehonnan nem kaptam biztatást, csak vigasztalást. Amikor a legutolsó elutasító határozat is megjött, bizony csak sírva fakadtam.

— Aztán hallottam a rádióból egy nagyon szép műsort tanyai gyerekekről. Írtam Kispista Istvánnak, a riporternek, de tanáraimnak is beszéltem a mi nagy álmunkról. Tudott róla a községi tanács elnöke is... — magyarázta Margitka.

Várakoztak és dolgoztak szorgalmasan. Margitka vitte az őrsét kirándulni, parkot építeni, tanított dalt, játékot...

Aztán a gyermeknapon ott állt a legjobbak közt, kezében a „Kiváló úttörőmunkáért" kitüntetéssel. Szíve csordultig telt örömmel, hálával. Segítő tanáraira gondolt és édesanyjára, aki egy szemrehányó tekintettel sem bántotta tavasszal, amikor négyezer forint büntetést kellett fizetniük, mert az állatok tilosba tévedtek miatta. Öt perccel előbb rohant az őrsi összejövetelre, mint ahogy édesanyja hazaérkezett.

Ez az emlék kísérte akkor is, amikor a kitüntetéssel a tanyához ért. Rögtön látta, hogy vendégek vannak. Az Észak-Magyarországi Áramszolgáltató Vállalat kazincbarcikai tervezési csoportjának Jedlik Ányos szocialista brigádjától jöttek terepszemlére.

A tanya udvarán

Margitka meghívott minket az építés idejére. A tanya udvarán álltunk, és néztük, hogyan emelte be a héttonnás daru az utolsó villanyoszlopot.

A gépek és vezetőik Kazincbarcikáról érkeztek, a háromszorosan kitüntetett Bláthy Ottó szocialista brigád az ÉMÁSZ ózdi kirendeltségétől. Kovács Géza brigádvezető, a kirendeltség KISZ-titkára röviden fogalmazott: — A kirendeltség vezetője elmondta nekünk, miről van szó. Megkérdezte, vállaljuk-e a munkát. Vállaltuk!

Ujpál Zoltán, a kirendeltség vezetője sem a szavak embere:

— A miskolci igazgatóság kezdeményezte a munkát, de mi a hangonyi tanács elnökétől hallottunk Margitka kitüntetéséről. Becsüljük az ilyen gyerekeket. Szívesen vállaltuk, hogy határidő előtt továbbvisszük a húsz kilovoltos, és a kis feszültségű vezetéket...

Ott a tanya udvarán igazán megéreztük, menynyire örül Margitka, hogy új mondatot gyakorolhat: Fölkapcsolom a villanyt!

A villanyt, amely közelebb hozta a várost a kis tanyához, és közelebb hozott egymáshoz odaadó, megértő embereket.

Orbán József
Fotó: **Gaál Zoltán**

Győztes vadászat.
A nagy madár tollából
micsoda pompás fejdísz.
„új ruha" lesz!

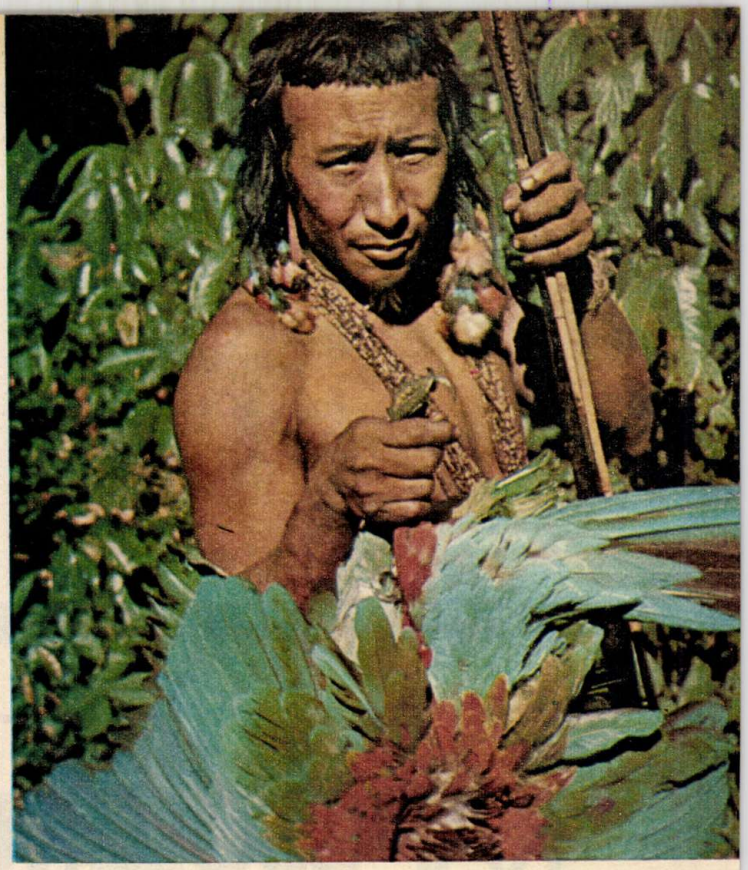

Hol van innen
az összkomfort!?
Az indiánok kunyhói
faágakból készülnek

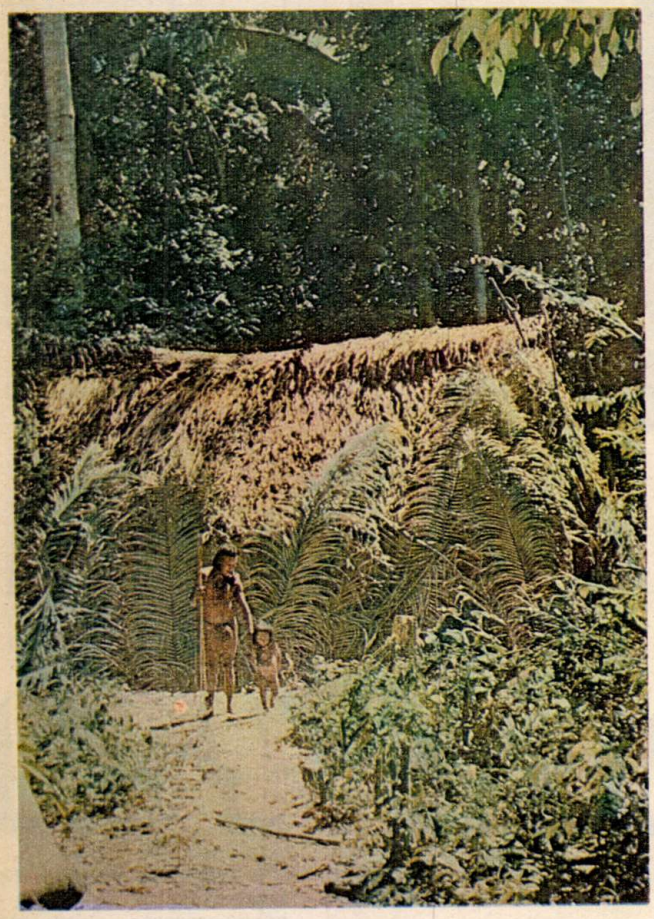

Népirtás

Termővé tenni
újabb és újabb őserdő-
területeket
nem könnyű munka

Brazília gazdag állam,
mégis csak az erdő
ad biztos megélhetést

Pohár? Nincs, és minek az? Tenyérből inni a legegyszerűbb

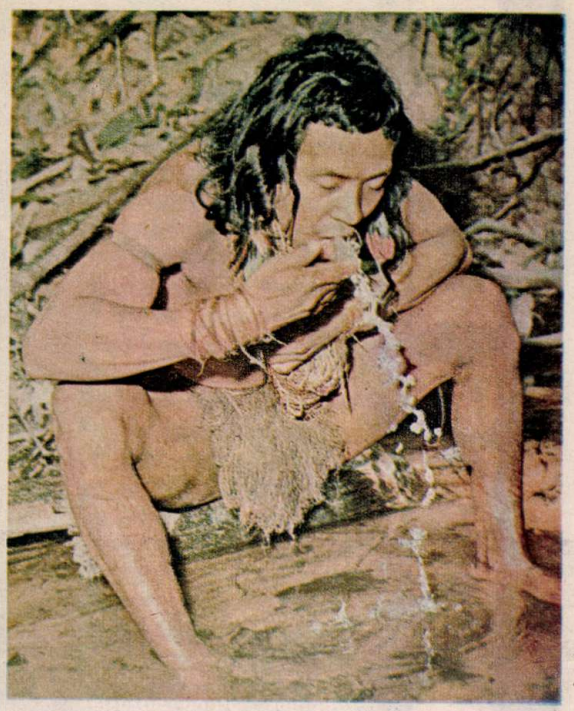

Bambusztrombiták jelzik, hogy elérkezett a vetés ideje

, tűzzel-vassal...

Lapunk hátsó borítóján új képregény közlését kezdtük meg, amelyben Justice (Zsüsztisz) a főhős, a Brazíliában élő indiánok védelmére kelt. A történet nem kitalált, még akkor sem, ha írója megtoldja kicsit a maga fantáziájával. Ebben a cikkben azt bizonyítjuk, hogy az indiánok üldözése ma is valóság.

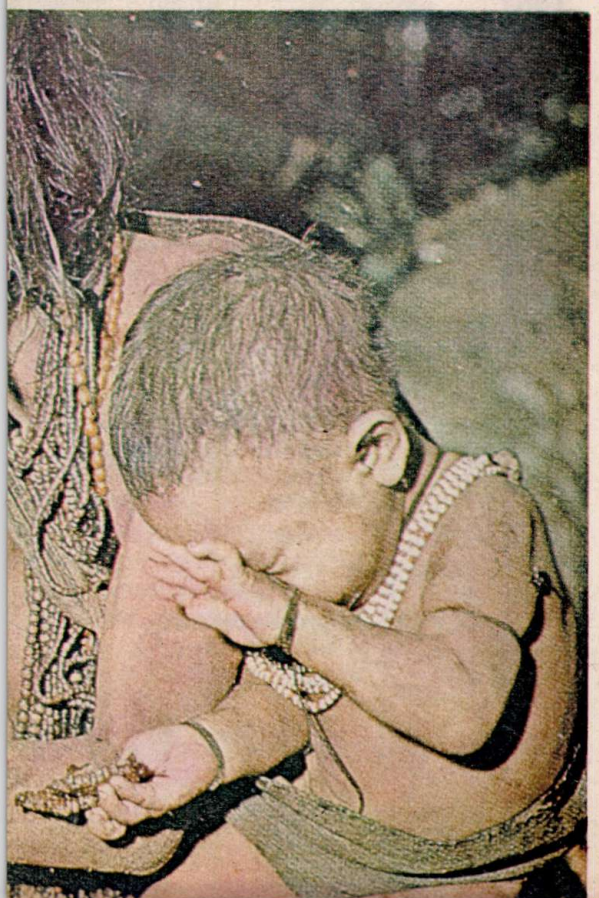

Brazília portugál gyarmat volt, amikor egy kalandos életű máltai lovag, Nicolas Durand de Villegagnon két hajója hatszáz emberrel 1555. november 10-én megérkezett a Ganabara-öbölbe. A csodás szépségű helyen Villegagnon rögtön települést alapított. Ebből alakult ki a világ legszebb városának nevezett Rio de Janeiro. Aztán jött Jean de Léry és lelkésztársai az újabb telepes csoporttal, mintegy háromszáz emberrel, mert a franciák is szerették volna megvetni lábukat ezen a mesés gazdagságú területen. De ekkor már az első telepesek között belvillongások dúltak, s Villegagnon és az újonnan jött protestáns hittérítők sem fértek össze egymással. Tíz év múlva pedig, 1567 januárjában már az utolsó francia erődön is portugál lobogó lengett: az első gyarmatosítók visszavették a földet a francia „betolakodóktól".

Hogy e gyakran igen véres harcok közepette mi történt az ország őslakosságával, az indiánokkal, erről kevesebbet szoktak beszélni, mint a gyarmatosítókról. Pedig Brazília lakóival is az történt, ami Dél-Amerika más népeivel a felfedezésük után.

A fehér ember mérhetetlen kapzsisága, az arany- és ezüstkincsek gátlástalan hajszolása, meg a bigott vallásosságból eredő „pogány"-üldözés az 1600-as évekre tulajdonképpen kiirtotta az őslakosságot — illetve: az Amazonas folyam és más folyók még ma is járhatatlan völgyeibe, az áthatolhatatlan őserdők mélyére szorította vissza őket. Villegagnon lovag annak idején ágyúcső elé köttette a neki nem tetsző indiánokat, s cafatokra lövette őket. Mások kutyákkal tépették szét őket, merő szórakozásból. Az egymás elpusztításában és megkínzásában sajnos, szinte kifogy-

Népirtás, tűzzel-vassal...

hatatlan emberi fantázia nem talált ki olyan válogatott szörnyűségeket, melyeket a gyarmattartó portugálok — ne alkalmaztak volna úgyszólván kéjes örömmel a lelketlen baromnak, az állatoknál is alábbvalónak tartott indiánokkal szemben. Öncélú, értelmetlen, ma már alig megérthető rettenetes mészárlás volt ez, melyről a korszak fennmaradt útleírásai, krónikái döbbenetes képet rajzolnak. (Magyarul is olvasható néhány régi beszámoló a nemrég megjelent Így látták — indián és spanyol krónikák című kötetben).

Aki ma a brazíliai indián törzsek megmaradt csoportjaival találkozni akar, annak el kell vándorolnia Brazília — s egyben a világ — legnagyobb trópusi alföldjére, az Amazonas-medencébe. Ennek területe körülbelül ötmillió négyzetkilométer. (Brazília területe ma 8,5 millió négyzetkilométer; Dél-Amerika legnagyobb országa a maga 113 millió lakosával, s területére nézve az ötödik a földön Szovjetunió, Kanada, Kína és az USA után.) Egy magyar kutató, Boglár Lajos, több ízben töltött hosszabb időt az Amazonas vidékének primitív indián törzsei között, s erről két könyvben is beszámolt (Trópusi indiánok között; Wahari). Ő is, és mási útikönyvek, beszámolók is megdöbbentően ecsetelik azt az üldözést, az indiánoknak azt a rendszeres irtását, amely ma sem szünetel. A mai Brazíliában már csak körülbelül egy százaléka indián származású a lakosságnak, s a járhatatlan őserdőkben élő, gyakran a kőkorszak szintjén tengődő indián csoportok kis, néha csak pár száz főből álló törzsek létszáma a legderűlátóbb becslések szerint is két-háromszázezer között lehet.

Akkor hát miért nem férnek el még ma sem tőlük az 1889 óta köztársasági államformában élő brazilok (akiknek egyébként csaknem hetven százaléka európai származású)? Mert a hatalmas konszernek, trösztök, multinacionális vállalatok új és új földterületeket igényelnek óriási kiterjedésű kávé- és gyapotültetvényeik részére. (Brazília adja a világ kávétermelésének bő egyharmadát!) S mivel az ország irdatlan területének csak 2,8 százaléka mezőgazdaságilag művelt, ugyanakkor több mint hatvan százaléka erdő, s ennek kétharmada áthatolhatatlan trópusi dzsungel, a tőkés ültetvényesek szempontjából érthető, hogy a viszonylag jobban megközelíthető, s ezért jobban művelés alá vonható erdőségekből kívánják kihasítani az új ültetvényeket, s innen űzik el — néha szabályos hadviseléssel, modern fegyverekkel, sőt, repülőgépekkel, bombázással, lángszórókkal és fertőző betegségek kórokozóinak terjesztésével — az indiánokat. A maradék őslakosság irtása olyan elképesztő formákat öltött, s olyan szervezetek vettek benne részt, hogy pár évvel ezelőtt már a nemzetközi porondon is felfigyeltek rá. Az emberi jogok védelmében szót kellett emelni például a brazil állam által létrehozott és fenntartott Indiánokat Védő Hivatal ügynökei ellen, mert több száz esetben éppen ők irtották fegyverrel és baktériumbombákkal a gondjaikra bízott indiánokat — mivel a néha több százezer hektár földdel rendelkező földbirtokosok vagy a nagy trösztök többet fizettek az indiánok kiirtásáért, mint az állam a védelmükért...

Brazília nagyon gazdag állam az egyik oldalon. A sok millió tonnás kávé-, gyapot-, kakaó-, kaucsukexport, az egyre fejlődő ipar és bányászat (itt található a világ vasérctartalékainak fele!) — nagy jólétet biztosít egy szűk réteg számára. De a másik oldalon valóságos országon belüli gyarmati sorban él az északi és északkeleti szövetségi államok egész sora, mert itt a lakosság úgyszólván csak nyersanyag-kitermelője a fejlett déli országrész iparának és kereskedelmének. A mezőgazdasági foglalkozású lakosság hatvan százalékának semmi földje nincs, viszont a művelhető földek több mint fele a földdel rendelkezők két százalékának birtokában van. Volt olyan háromféves periódus (1971—73), amikor az ipar 13,5 százalékkal növelte termelését. Ugyanakkor a felnőtt lakosság több mint egyharmada írástudatlan, s bár az alapfokú oktatás névleg kötelező és ingyenes, a tankötelesknek csak 38 százaléka jár iskolába, és a beiratkozottaknak csak hat százaléka végzi el valamennyi osztályt.

Brazília — akárcsak egész Latin-Amerika — a nagy ellentmondások földje. S ennek a nagy társadalmi-gazdasági ellentmondásnak egy része az az indiánüldözés is, amely négyszázhetvennyolc év óta céljaiban nem, csupán eszközeiben változott.

Takács István
a National Geographie nyomán

BALÁZSOVITS LAJOS

Balázsovits Lajossal, a Vígszínház népszerű színészével az időbeosztásról beszélgetünk.

– Számomra a karóra munkát jelent. Azt, hogy vége a nyárnak, a gondtalan pihenésnek, a ráérős napoknak. Ezután már sietnem kell, alkalmazkodom a próbához, színházhoz, televízióhoz, filmgyárhoz. Sőt! Elő kell vennem az ébresztőórát is, melyet nyaranta gondosan elteszek.

– Szokott késni?

– Nem. A mi munkánknál a pontosság, a megbízhatóság nagyon fontos. Arra, aki állandóan késik, nem lehet számítani. A színházban ezt is nagyon komolyan veszik, büntetést kell fizetnie annak, aki időben nincs az öltözőben.

– Hogyan telik egy napja?

– Délelőtt tíztől kettőig próbálok. Utána hazasietek, ötig olvasok, tanulok, készülök az esti előadásra, vagy a kislányommal Edittel játszom. Hat húszra – ez kötelező! – a színházban vagyok, és jöhet az előadás. Utána vacsorázom, fellépés előtt sosem eszem és ha lehet, megnézem legalább a TV-Híradót. Elalvás előtt még elővesszem a könyvet, olvasok.

– Hogyan osztja be szabad idejét?

– Mint mindenki. Nehezen. Az a néhány óra, amit kellemesen, ráérősen tölthetek el, mindig gyorsan telik. Sokszor csak éppen nekifogok valaminek, már be is kell fejeznem. Vár a munka.

– Ha a nagy vagy a kismutatóhoz kellene hasonlítania magát – melyiket választaná?

– Most a nagymutató életét élem, de jobban szeretném, ha a kismutatóét élhetném. A kismutató lassabban, nyugodtabban halad, mint a nagy, mégis biztosan célhoz ér.

Fotó:
Wagner

PAJTÁS

KEDVES ISMERŐS

Ájult ember vízből való kimentését gyakorolják a helikopteres mentők

Homokzsákokat, védőeszközöket dob le a helikopter az átszakadt gátra

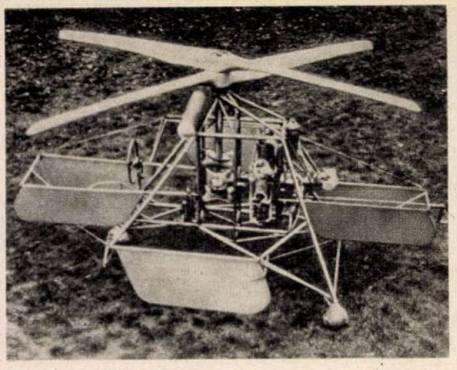

Az Asboth-féle első helikopter

Ötven évvel ezelőtt, 1928. szeptember 9-én a Kispest határában levő sík területen egy furcsa gép emelkedett magasba. Az egyszerű szemlélő ámulva nézte: „Repülőgép lenne ez? Szárnya nincs, a légcsavarja nem elöl, hanem felül van." Egyetlen ember volt ott, aki jóleső érzéssel sóhajtott föl: végre! Asboth Oszkár tervezőmérnök sokévi verejtékes kísérletező munkáját kísérte siker azon a napon. Levegőbe emelkedett a világ első helikoptere. Az emelőlégcsavaros gép, a benne ülő pilótával együtt több kilométeres távolságot repült. Minden irányba lehetett kormányozni. Sőt arra is képes volt, hogy egy helyben lebegjen. Emelőlégcsavar! Ezerötszáz kísérlet nyomán lett igazán tökéletes. Micsoda türelem kellet hozzá! Magyar feltaláló, Asboth Oszkár akaraterejét dicséri.

Helikopter szállítja az építőelemeket és a munkásokat az építkezéshez

SZ

A szuperszonikus repülés korszakában megnőtt a helikopterek szerepe. A csodálatos repülőgépeknek ugyanis sok hátrányos tulajdonságuk van. Például nem képesek kis sebességgel repülni, fel- és leszállásukhoz 2—3 km hosszú betonpálya szükséges, és nem tudnak egyhelyben lebegni. Mindezekre képes a helikopter és ezt az ember fel is használja. Utas- és teherszállításra, építkezéseknél repülő daruként, mezőgazdasági munkára, tűzoltásra, betegszállításra, a tengeri halak vonulásának megfigyelésére, légi fényképezésre, és természetesen katonai feladatok ellátására. A helikopter segítségével katonai csapatokat, rakétákat, lőszert, híradási eszközöket szállítanak, de működtethetik köz-

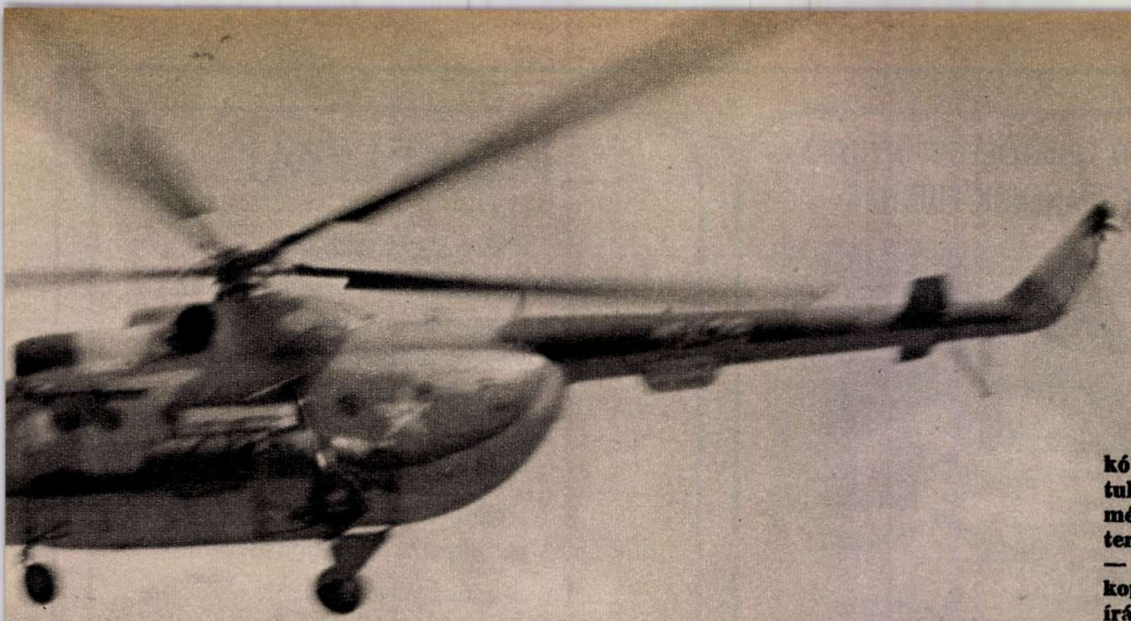

ITAKÖTŐK

vetve lokátorként, antennaként, valamint légi felderítőként.

Mindezek után ismerkedjünk meg magával a géppel, annak működésével. A helikopter legfontosabb része a rotor, azaz a forgószárny. Lényegében olyan, mint egy repülőgép légcsavarja. szintén forgólapátokból áll, de ezek feladata mégis más jellegű. Nem sokan tudják, hogy a lapátok könnyű alumíniumból és védőhuzatuk egyszerű vászonból készül. Átmérőjük is nagyobb a repülőgépeknél használatos légcsavarokénál, 21,3 méter, míg a farok-rotor 3,8 méter átmérőjű. Mindezek az adatok a közepes méretű, szovjet gyártmányú Mi—8-as (Mihail Mil) gépre vonatkoznak. E típus rendelkezik mindazokkal az előnyös tulajdonságokkal, amelyek mind a polgári, mind a katonai életben szükségesek. Törzse 18,2 m hosszú, fülkéje 6,3 m×2,3 m×1,8 méteres, ami azt jelenti, hogy egy Zsigulit vagy 28 utast kényelmesen képes elszállítani. A kabinon kívül felfüggesztett 40 m hosszú kötél segítségével 3 tonna súlyú terhet is szállíthat.

Három főnyi személyzete

A sarkvidék nélkülözhetetlen eszköze a helikopter

és a robotpilóta segítségével könnyen, kényelmesen vezethető. Két, egyenként 1500 lóerős gázturbina adja a meghajtó erőt, s a rotorok szárnyként működve biztosítják a minden irányú mozgást. Utazósebessége 250—260 km óránként. Üzemanyagtartályainak segítségével kb. 500 km-es utat, külső tartályokkal megerősítve maximálisan 1200 km-es távot képes megtenni.

Ezeket az adatokat Laczkó Tibor alezredestől tudtuk meg. Azt is, hogy 5—5 méterrel nagyobb területen — mint a gép méretei — képes leszállni a helikopter, de a biztonsági előírások ennek ellenére 50×50 méteres terület esetében engedélyezik a föl- és leszállást.

Miután ennyi előnye van a helikopternek a repülőgéppel szemben, megkérdeztük a parancsnokot, hogy hazánkban miért nem használjuk a polgári légi közlekedésben.

— Mert igen drága. Egy óra üzemidő 19 600 Ft-ba kerül, s ebben a munkabér nincs is benne. Ha egy helikopter felszáll csak a reptér térségében, ahhoz 31 ember segítsége szükséges. Hárman kezelik a gépet és 28-an kellenek ahhoz, hogy előkészítsék, karbantartsák, irányítsák. Ehhez hozzájárul még a távolsági repüléshez szükséges sok-sok ember munkája, akik az országos hálózatban kalauzolják a gépet. Egyszóval, ma még túl drága ahhoz, hogy például Budapestről Debrecenbe repüljön az ember. Ezzel szemben nagyon sok pénzt takarítottunk meg államunknak, amikor Székesfehérvárott a csillagvizsgáló építkezésén, kémények javításánál, a dunaújvárosi gyári szellőzők beemelésénél, az elektromos távvezetéki oszlopok szállításánál segédkeztünk.

Rengeteg a jelentkező a Killián György Repülőtiszti Iskolára, valamint a mechanikusképző tiszthelyettesi tagozatra. A helikopter vonzó „csodabogár".

— Mi is maradtunk volna még órákig, hiszen nem lehet betelni a csodálatos szitakötők, a helikopterek látványával, de végül is elbúcsúztunk.

FORRAI G. JÁNOS

JÓ KERESETI LEHETŐSÉGET NYÚJTÓ SZAKMÁT AJÁNLUNK FIÚKNAK!

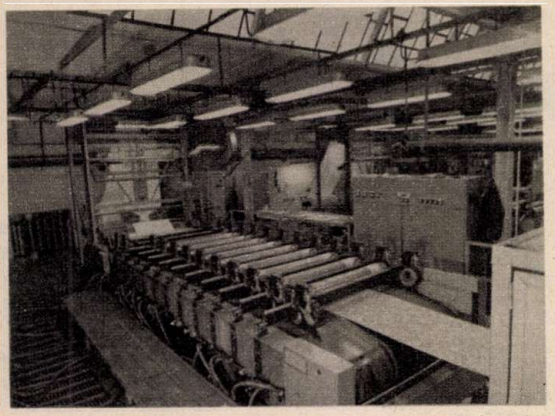

A Budaprint Pamutnyomó Vállalat felvesz általános iskolát végzett fiúkat 16 éves korig

TEXTILNYOMÓ SZAKMUNKÁSTANULÓNAK.

A tanulmányi ösztöndíjon (160–600 Ft) felül a vidékiek havi 500 Ft különélési pótlékot, a budapestiek havi 450 Ft társadalmi ösztöndíjat kapnak.

Vidéki tanulóinkat kollégiumban helyezzük el.

Elsőéves tanulóink 1500 Ft értékű ruházkodási segélyt kapnak. Tankönyvről az iskola, tanszerről, munkaruháról a vállalat gondoskodik.

Az elméleti oktatás Budapest legkorszerűbb szakmunkásképző intézetében, a gyakorlati oktatás a vállalat gyáraiban folyik.

Jó tanulóink továbbtanulását támogatjuk!

Jelentkezni lehet: A Pamutnyomóipari Vállalat személyzeti és oktatási főosztályán, 1036 Budapest III., Fényes Adolf u. 19–21. Telefon: 687-834.

FIGYELEM!

A Mélyépítő Vállalat
1979–1980-as oktatási évre beiskoláz:
ács-állványozó,
kőműves és építőgép-szerelő
szakmákra
általános iskolát végzett
fiatalokat.

Tanulóotthonban
díjmentes elhelyezésről gondoskodunk!

Az ács-állványozó
és kőműves szakmákra jelentkezőknek
a társadalmi ösztöndíjjal együtt
havi 800,– Ft-ot fizetünk,
az építőgép-szerelők
havi ösztöndíjának összege 560,– Ft.

MÉLYÉPÍTŐ V.

Jelentkezés:
Mélyépítő
Vállalat
munkaügyi
osztálya,

Budapest V.,
Rosenberg hp.
u. 16. III. em. 211.

FIGYELEM!

A 14. életévet betöltött és általános iskolát végzett lányokat **szövőnek,**

fiúkat

villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos

szakmákra beiskolázunk szakmunkástanulónak.

JUTTATÁSOK:

500 Ft társadalmi, ezen kívül a tanulmányi eredménytől függően 410—620 Ft tanulmányi ösztöndíj.

Ingyen munkaruhát, iskolaköpenyt és füzetcsomagot adunk. Elhelyezés kollégiumban, ahol az ellátás térítésmentes.
Az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban díjtalan ebédet adunk.

A szakmunkás vizsga letétele után a kereseti lehetőség: 2600—4000 Ft. A továbbtanulást támogatjuk.

Évente egyszer kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből. Jelentkezni lehet személyesen szombat kivételével bármely munkanapon 8-tól 15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

Cím: PATEX Angyalföldi Szövőgyár személyzeti osztály 1135 Budapest, Fáy u. 81—83.

PAMUTTEXTILMŰVEK · PATEX · BUDAPEST

VB TOTÓ

EREDMÉNY-HIRDETÉS

Tavasszal, a labdarúgó-világbajnokság előtt megjelent VB-TOTÓ pályázatunkra mintegy 10 000 (!) megfejtés érkezett. A pályázók zöme jól vizsgázott, ami egyáltalán nem meglepő, hiszen — ahogy mondani szokták — hazánkban tízmillió futballszakember él.

Hogy a rengeteg totószelvény között mégis csupán egyetlen telitalálatos akadt, annak elsősorban a magyar válogatott és Argentína együttese az oka. Előbbitől jobb szereplést várt a közvélemény, míg az utóbbit jóformán senki sem tartotta esélyesnek a végső győzelemre.

A hibátlan megfejtésért járó

KAZETTÁS MAGNETOFON

kisorsolásával tehát nem sok gondunk volt, az egyetlen 13+1-es szelvény tulajdonosa:

POZSGAI GYULA (8354. Karmacs, Nádor u. 8.)

A magnetofon tehát az övé, kívánjuk, hogy sok öröme teljék benne, anélkül persze, hogy szüleit és szomszédait túlságosan gyakran az őrületbe kergetné . . .

Mivel 13 találatos szelvény sem akadt, ezért a további díjakat —

HAT DARAB KÉTSZEMÉLYES IFJÚSÁGI SÁTORT

— a tíz-egynéhány 12 találatos szelvény gazdája között sorsoltuk ki. A következőknek kedvezett a szerencse:

FITOR ANIKÓ (6724 Szeged, Északi városrész 316/B.)

PIPICZ ANITA (3531. Miskolc, Győri kapu 45. fsz. 2.)

KISS KLÁRA (8652 Siójut, Petőfi u. 63.)

NAGY ISTVÁN (1157 Budapest, Hevesi Gy. u. 51. IX/55.)

BENKŐ ISTVÁN (9023 Győr, Vági István u. 15.)

KÓS ISTVÁN (4400 Nyíregyháza, Városmajor u. 7/c.)

A nyerteseknek gratulálunk, és bízunk benne, hogy a sátraknak jó hasznát veszik majd őszi túrázásaik során.

A NYEREMÉNYEKET POSTÁN KÜLDJÜK EL.

AK UTAZZ VELÜNK A KÖNYVEK BIRODALMÁBA!

... pld. Daniel Defoe: ROBINSON ..... 14,50 Ft
... pld. Devecseri Gábor: ÁLLATKERTI ÚTMUTATÓ ..... 22,— Ft
... pld. Fehér Tibor: VASJOGAR ..... 23,— Ft
... pld. Fekete István: BALLAGÓ IDŐ ... 27,— Ft
... pld. Fekete István: TÉLI BEREK ..... 19,— Ft
... pld. Fekete István: TÜSKEVÁR ..... 17,— Ft
... pld. Földes Péter: ÁRPÁD UTÁN ..... 27,— Ft
... pld. Gárdonyi Géza: A LÁTHATATLAN EMBER ..... 17,— Ft
... pld. Grätzer József: SICC ..... 23,— Ft
... pld. Hollós Korvin Lajos: A VÖRÖSTORONY KINCSE ..... 18,— Ft
... pld. Kormos István: MESE VACKORRÓL, EGY PISZE KÖLYÖK MACKÓRÓL ..... 29,— Ft
... pld. Karl May: AZ EZÜST-TÓ KINCSE 22,— Ft
... pld. Móricz Zsigmond: LÉGY JÓ MINDHALÁLIG ..... 27,— Ft
... pld. Szép Ernő: EGYSZER VOLT BUDÁN KUTYAVÁSÁR ..... 24,— Ft
... pld. Jules Verne: KÉTÉVI VAKÁCIÓ 32,— Ft
... pld. ÚTTÖRŐDOLOG. Antológia ..... 17,— Ft
... pld. Fekete Gyula: FORTÉLYOS FÉLELEM IGAZGAT. Képes Történelem ..... 33,— Ft
... pld. Földes Péter: A NAGY OKTÓBER Képes Történelem ..... 33,— Ft
... pld. Komornik Ferenc: SZOVJETUNIÓ Képes Földrajz ..... 48,— Ft
... pld. Lengyel Balázs: A TÖRÖK MAGYARORSZÁGON Képes Történelem ..... 33,— Ft
... pld. Makkai László: A RENESZÁNSZ VILÁGA Képes Történelem ..... 33,— Ft
... pld. Makoldi Mihályné: SZÜLŐFÖLDÜNK BUDAPEST ... 22,— Ft
... pld. Ruffy Péter: HAZÁNK SZÍVE BUDAPEST ..... 35,— Ft
... pld. Varga Domokos: MAGYARORSZÁG VIRÁGZÁSA ÉS ROMLÁSA Képes Történelem 33,— Ft

A felsorolt kötetek bármelyike megrendelhető a kitöltött, kivágott, címünkre borítékban beküldött hirdetés alapján. Postán, utánvéttel szállítunk, 200,— Ft-on felül portómentesen. Részletvásárlásnál portót és 3% kezelési költséget számítunk fel. 400,— Ft összértékű könyvszállítás esetén kérésre négyhavi, 600,— Ft felett hathavi részletfizetési kedvezményt adunk. Tekintettel a korlátozott példányszámokra, a rendeléseket beérkezésük sorrendjében teljesítjük.

CÍMÜNK: ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT RÉSZLETKÖNYV SZOLGÁLATA
1138 Budapest, Szekszárdi u. 25.
1397 Budapest, Pf. 502.

A megrendelő neve: .....
Pontos címe (irányítószámmal): .....
Részletfizetésnél: .....
Szül. helye, ideje: .....
Anyja neve: .....
Személyi ig. száma: .....
.....
olvasható aláírás

TUDNIVALÓK A TANULÓK BÉRLET-IGAZOLVÁNYÁRÓL!

A 14 éven aluliak több tanévre érvényesített bérletigazolványa az érvényesítésnek megfelelő tanév végéig, illetve október 5-én 24 óráig érvényes. Azokat a bérletigazolványokat, amelyek hátoldalán az érvényesítési rovatban utolsó igazolásként az 1977/78. tanév szerepel – továbbtanulás esetén – az 1978/79. tanévre érvényesíttetni kell, tekintettel arra, hogy érvényességük folyó év október 5-én 24 órakor lejár. 14 éves korig a tanulók bérletigazolványának váltásakor a tanuló személyi adatait a szülő személyi igazolványával, vagy anyakönyvi kivonattal, gyámhatósági, illetve egyéb hivatalos szerv által kiállított igazolással kell igazolni.

14 éves kortól mind a bérletigazolvány váltásához, mind az érvényesítéshez a személyi igazolvány bemutatása szükséges.

Az érvényesítést és az új bérletigazolványok kiadását a BKV járműveiben, a HÉV személypénztárakban kifüggesztett hirdetményen feltüntetett bérletpénztárak és a HÉV személypénztárak végzik.

A tanulók bérletigazolványának érvényesítése, és kiadása szeptember és október hónapban 1-től 4-ig – a nagy bérletforgalom miatt – szünetel.

Háromműszakos gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó, illetve szövő szakmára szerződtetünk lányokat

SZAKMUNKÁSTANULÓNAK,

akik az 1978–79-es tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő két évig tart.

Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől és az eltöltött időtől függően 910–1120 Ft között alakul. Az utolsó félévben teljesítménybérezés van. Kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk. A sikeres vizsga után ifjúmunkásaink modern leányszállókon nyernek elhelyezést.

Jelentkezés levél útján „Szakmunkástanuló" hivatkozással,

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA
személyzeti osztály,
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1502 Budapest, Pf. 43.

PAMUTTEXTILMŰVEK · PATEX · BUDAPEST

FIÚK, LÁNYOK!

Gyertek az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyárba szakmát tanulni! A korszerűen felszerelt tanlaboratóriumban és üzemekben jól elsajátíthatjátok a

gyógyszergyártó műanyagfeldolgozó, lakatos, esztergályos, hegesztő, csőszerelő, gáz- és vízvezeték-szerelő, villanyszerelő, ács-állványozó asztalos, kőműves, szobafestő-mázoló-tapétázó szakmákat.

A képzés ideje: hegesztő szakmában 2 év, a többi szakmában 3 év.
A FIÚKAT KOLLÉGIUMBAN HELYEZZÜK EL!

Ösztöndíj, nyereségrészesedés, üdülési és sportolási lehetőség van! A szakmunkásvizsga után: JÓ KERESETI LEHETŐSÉG, S KÉTHETENKÉNT SZABAD SZOMBAT.

A TOVÁBBTANULÁST TÁMOGATJUK. PÁLYAKEZDŐINKET 5 ÉVIG BEILLESZKEDÉSI PROGRAMMAL segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein. Tanulhatsz gimnáziumban vagy szakközépiskola II. osztályában esti vagy levelező tagozaton.

Az érettségi vizsgát követően TECHNIKUSI MINŐSÍTŐ vizsgát tehetsz.

Személyesen, telefonon vagy levél útján történő jelentkezésedet előjegyzésbe vesszük!

Címünk: *Egyt*

GYÓGYSZERVEGYÉSZETI GYÁR
oktatási osztály
Budapest X., Keresztúri út 30—38.
Telefon: 836-702
Levélcímünk: 1475 Bp. 10. Pf. 100.

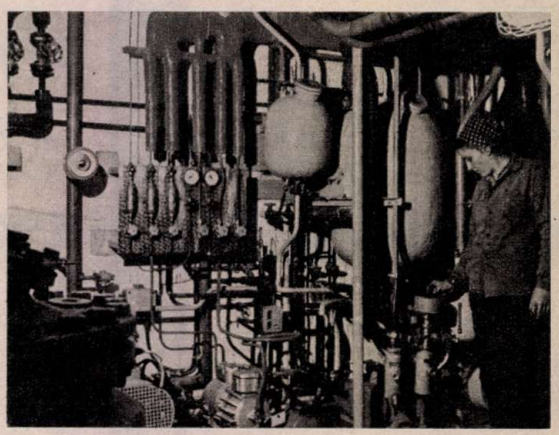

EGYT

na

RAJTAM MŰLNA...

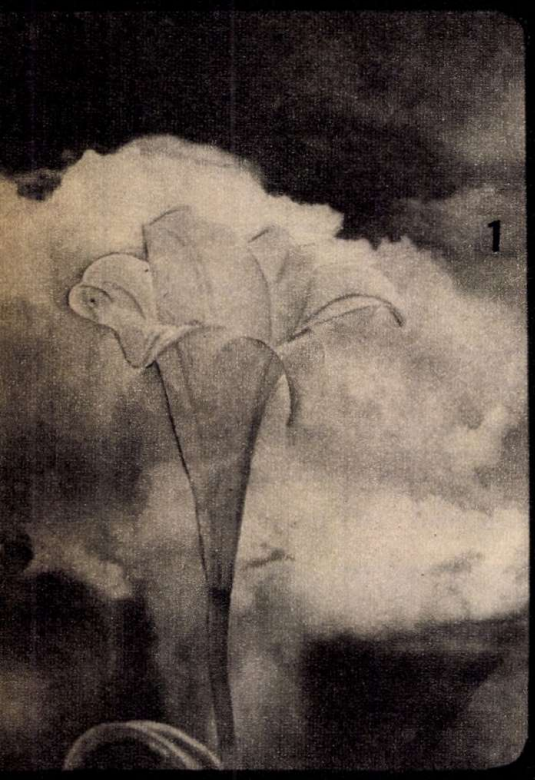

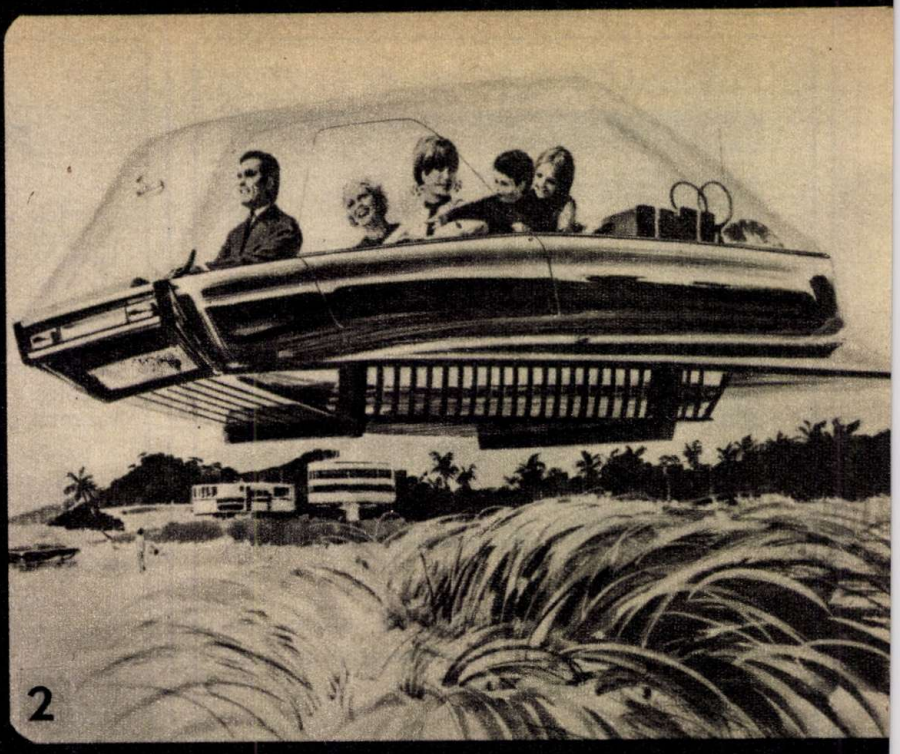

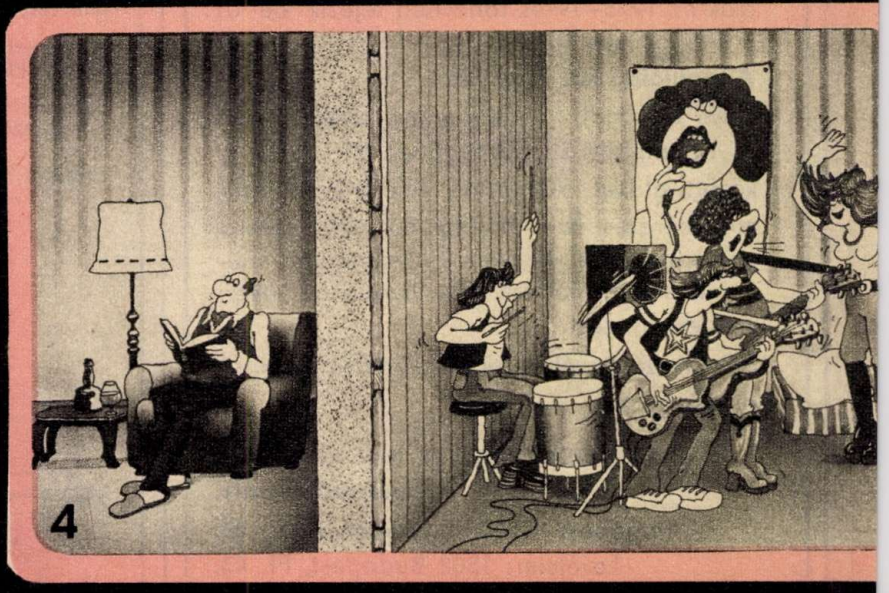

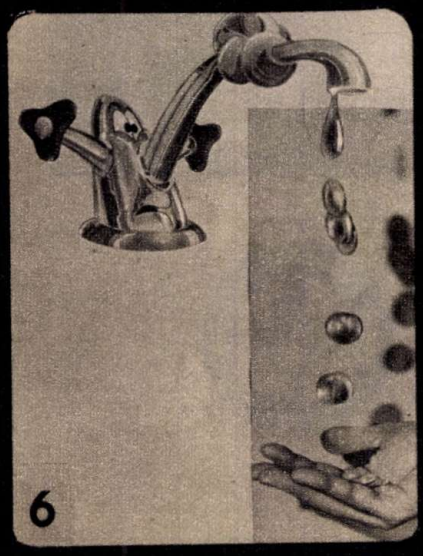

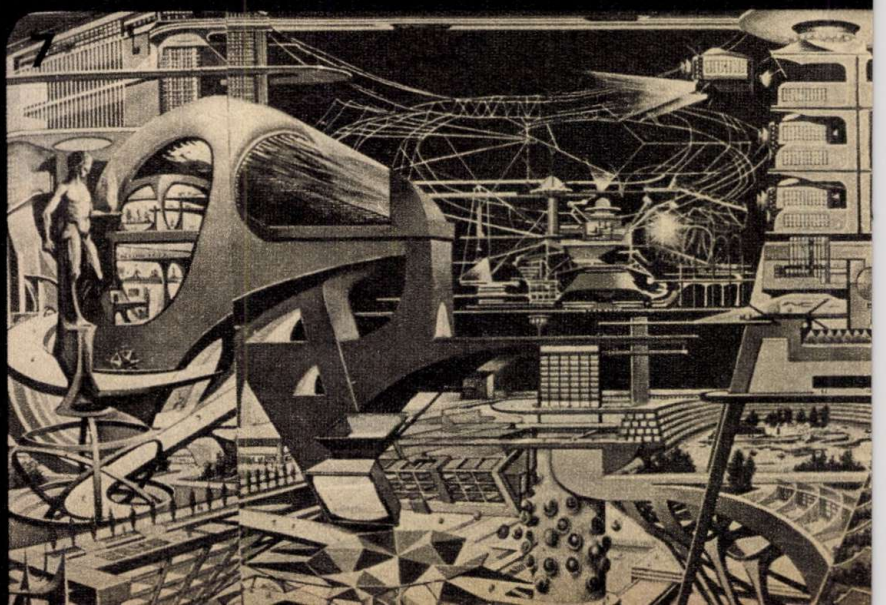

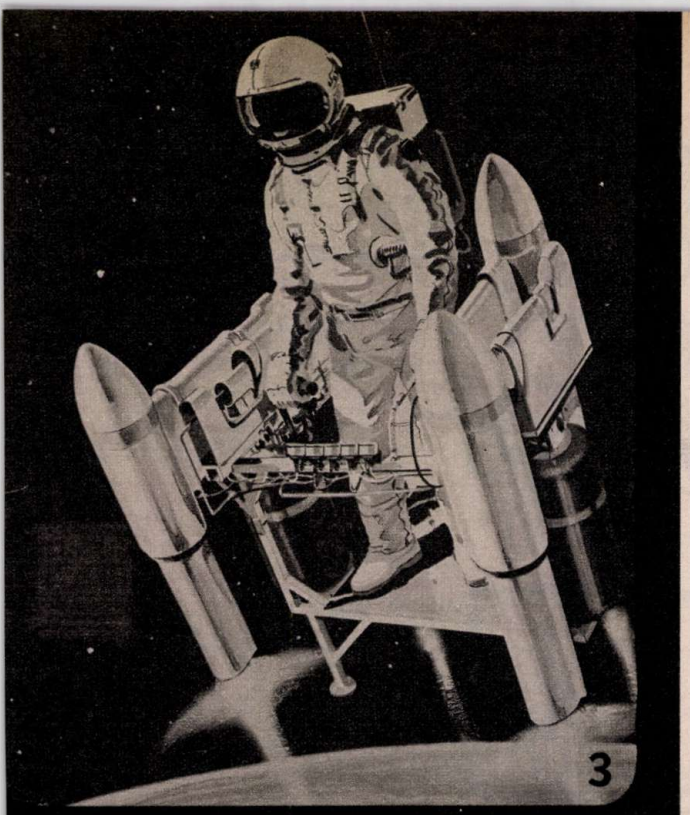

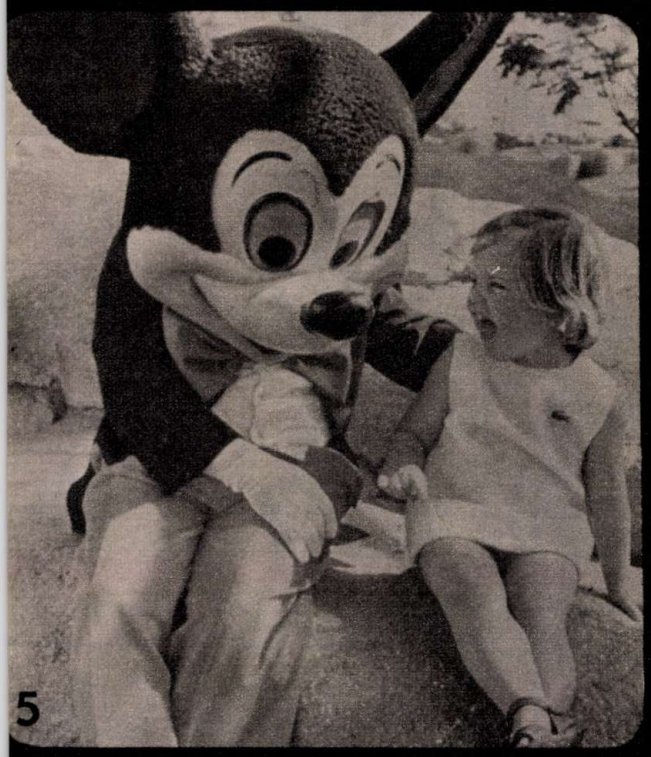

Az emberi elme többek között azért is csodálatos, mert valóságos dolgokból meglepő, sohasem volt világot képes teremteni. A valóság meg azért, mert nem fantáziájának kénye-kedve szerint alakíthatja az ember, hanem felismeri a természet ténylegesen létező törvényeit, és segítségül hívja azokat, amikor jövőjét tervezi.

Persze képzelőerő, fantázia nélkül így sem megy, játszani pedig végképp nem lehet ezek hiányában. És mivel hozzánk egyelőre a játék áll közelebb, az alábbiakban ebből a sosem volt világból közlünk egy kis képes beszámolót.

JÁNOSI MARIKA, hetedikes:

— Valamilyen ravasz eljárással talán el lehetne érni, hogy az atommagokból is virágok nőjenek!... **(1. kép)**

KOVÁCS ANTAL, hatodikos:

— Nagyon szeretek kirándulni, utazgatni, különösen családi körben. Egy baj van, hogy mindenütt tülekedni kell, az utak meg eléggé veszélyesek. Talán ha lenne olyan járművünk, amellyel hipp-hopp, ott terem az ember, ahol éppen akar... **(2. kép)**

PETNEHÁZY KARCSI, nyolcadikos:

— Meseszerű lehet egy űrutazás. Persze nem kiszámított pályán, előírt programmal, dehogy. Egy kis egyszemélyes szerkezet kellene, amellyel kedvére röpdöshet az ember! **(3. kép)**

SALAMON GIZELLA, nyolcadikos:

— Talán meglepő kívánság, de ha rajtam múlna, elsősorban azt intézném el, hogy a szomszédunkban egy tökéletesen süket ember lakjon... **(4. kép)**

LENGYEL ANIKÓ, óvodás:

— Annyit olvastam már a Miki egérről, hogy szívesen találkoznék vele egyszer személyesen is. Elmesélnék neki egy-két dolgot az oviból, hadd csodálkozzon ő is egy kicsit! **(5. kép)**

KENÉZ DÉNES, hatodikos:

— Ha rajtam múlna, úgy alakítanám át a vízcsapot, hogy ha mindenáron csöpögni akar, legalább legyen valami hasznunk belőle. **(6. kép)**

VARASDI BÉLA, nyolcadikos:

— Ha rajtam múlna, apróbb változtatásokat hajtanék végre lakóhelyünk környékén. Szeretnék egy kissé modernebb környezetben élni!... **(7. kép)**

LEVELES MÁTYÁS, ötödikes:

— Sokszor voltam már az állatkertben, és egyre inkább kezdem unni, az ott található jószágokat. Ezért jól szétnéznék a Földön, hátha található még valami újdonság. **(8. kép)**

KISS ERZSIKE, negyedikes:

— Álmomban sokat sétálok a víz alatt. A látvány annyira szép és érdekes, hogy szívesen megmutatnám egyszer anyuéknak is! **(9. kép)**

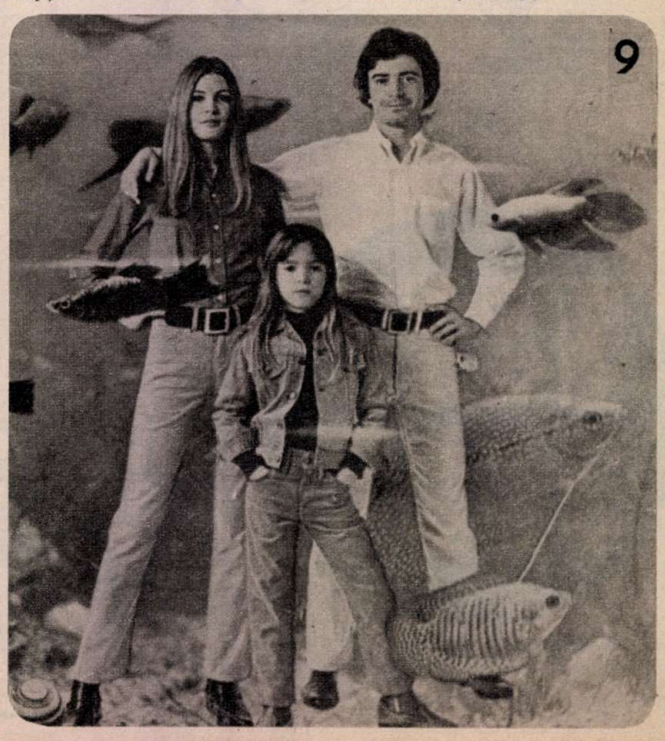

TÖPRENGŐ

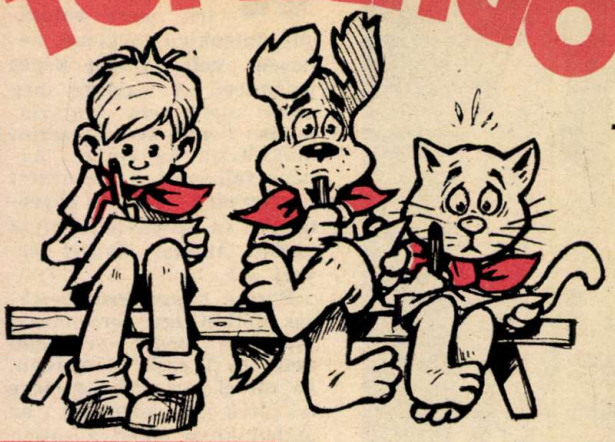

NYOLCBÓL HÁRMAT ilyenek felismerni hisz ezeket a szarvakat olyan állatok „viselik", melyek hazánkban élnek. Az igazi mégis az lenne, ha mind a nyolc állatot meg tudnád nevezni, hisz a szarvuk nagyon jellegzetes formájú.

BULLDOG BÓDOG feljelentést tett a Blöxi-kapitányságon ismeretlen virslitolvaj ellen. Pillanatok alatt összeállította a bal felső sarokban levő mozaikképet. A megfelelő betű- és számjelzést írd be az üresen hagyott négyzetekbe!

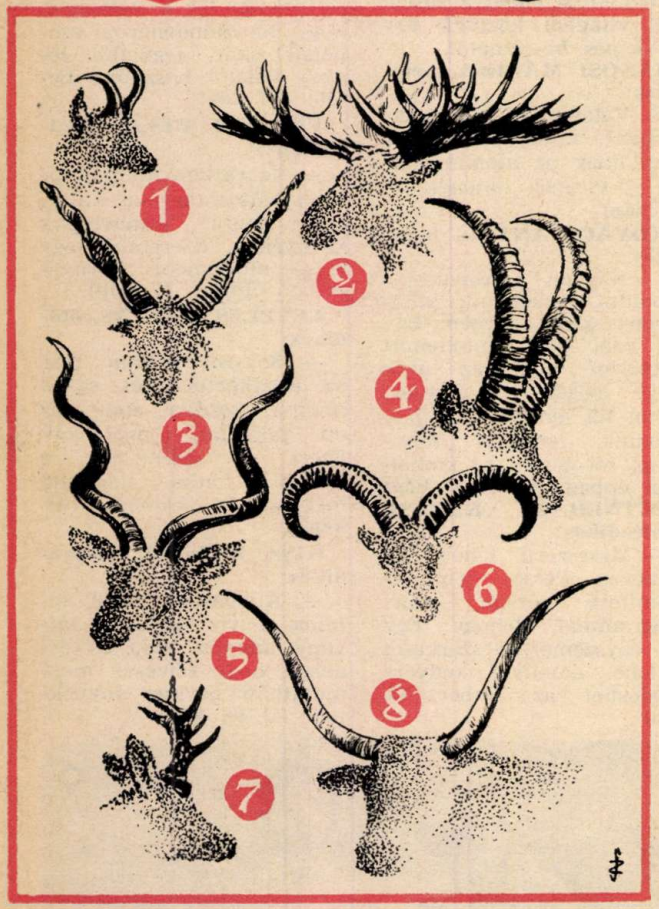

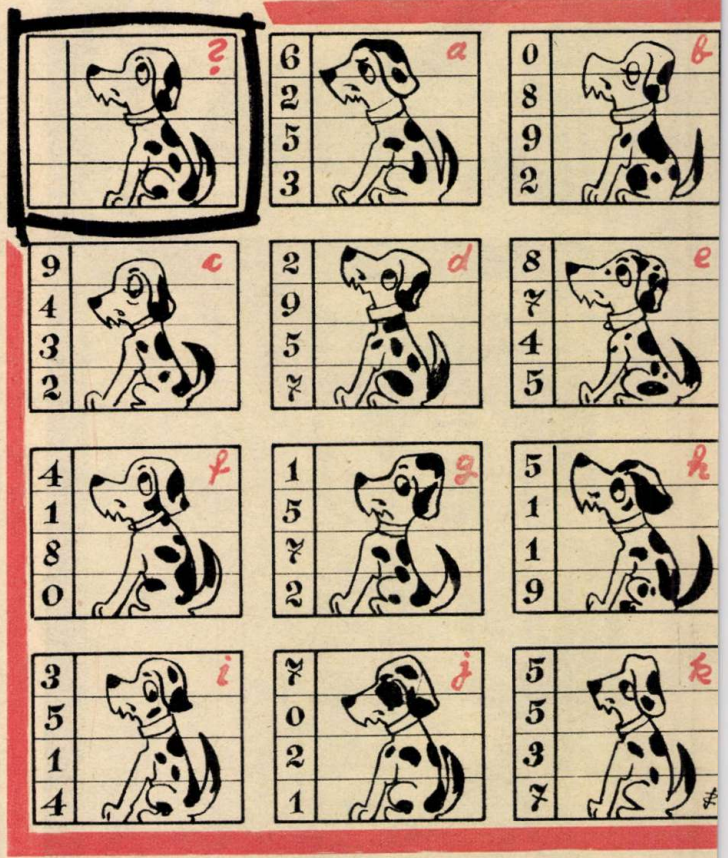

TÖRTÉNELMI LEHETETLENSÉG: Nyolc olyan tárgyat láthatsz a rajzon, amely nem illik ehhez a korhoz.

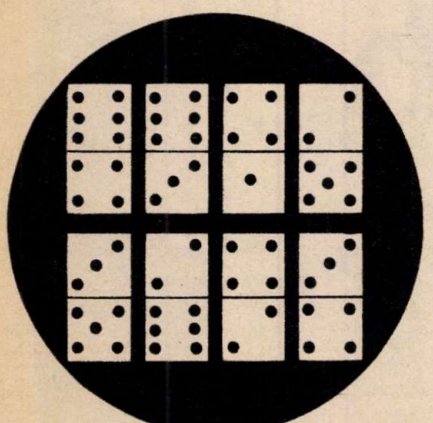

A DOMINÓKOCKÁKBÓL rakjatok össze olyan négyzetet, amelyben a pontszámok összege minden vízszintes és minden függőleges sorban egyformán 15.

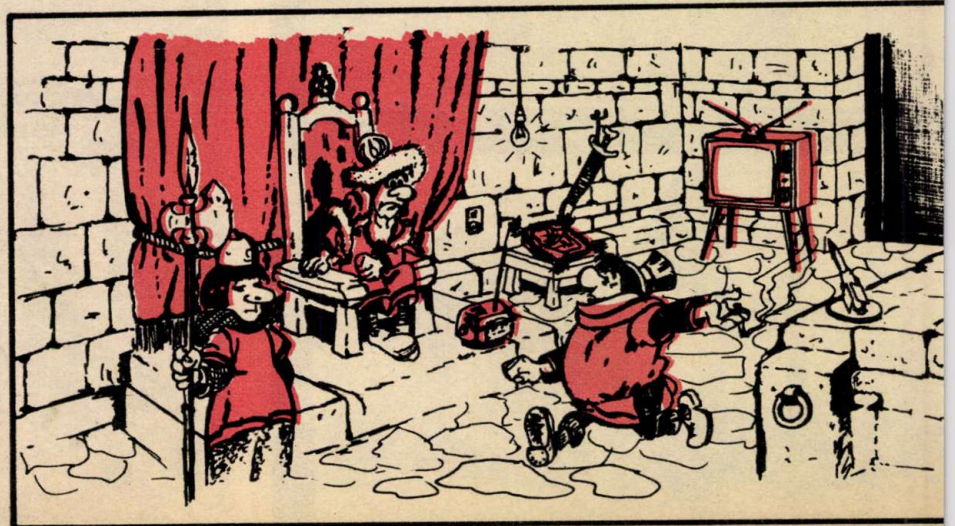

A rejtvények megfejtéseit postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson, ahol is húsz könyvutalvány talál gazdára. Beküldési határidő: szeptember 28.

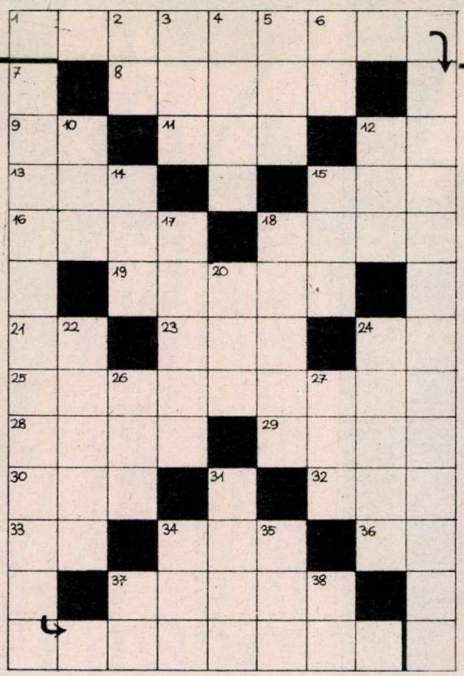

EGY REJTVÉNY – KÉT VICC

Két fiú találkozik az utcán.

— Képzeld, kihúzták a fogam!

— Na, és fáj még?

— Nem tudom.

— Hogyhogy nem tudod?... folytatása a vízszintes 1. sorban.

— Ki tudná megmondani — kérdi a tanár — milyen következményekkel járna, ha a Nap hirtelen kialudna?

Egy lány jelentkezik:

A tréfa befejezését a függőleges 7. sorban találhatod meg.

VÍZSZINTES: 1. Az első vicc poénja. 8. Fejfedő. 9. Ellek! 11. Felesleges, vadon termő növény. 13. Lóval kapcsolatos főnév. 15. Oroszlánnév. 16. Közlekedési vonalak. 18. Hogy — németül. 19. A tyúk párja. 21. Tiltó szó. 23. Nem teljesen béna! 24. Kiejtett betű. 25. Két szó cselszövés és meggyőződés. 28. Kevert Etna! 29. Nem felső. 30. Neves költőnk. 31. Személyes névmás. 32. Van felesége. 33. Igen kemény tárgy. 34. Erek. 36. Némán ken! 37. Verekedésnél teszi.

FÜGGŐLEGES: 2. TS. 3. Szovjet repülőgép-típus. 4. Csökken a víz szintje. 5. Irokéz páratlan betűi. 6. AK! 7. **A második vicc poénja.** 10. Létezés. 14. -nek párja. 15. Suttyomban figyel. 18. Boszorkány. 20. Sárga kémiai elem. 22. Keletkező. 24. Az utolsókból lesznek. 26. ...Károly, ifjúsági regényíró. 27. Kevert len! 31. Tetszik neki. 34. Fordított bírósági ügy! 35. Kevert tőr! 37. Nem föl. 38. Római 2.

A TÁBORBONTÁSNÁL néhány holmi elkeveredett. A felső sorban látható hét tárgy közül kettőt meglehetsz a rajzon. Melyik az a kettő?

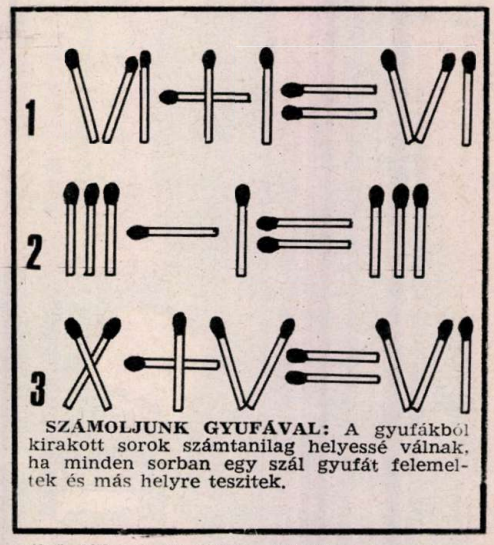

SZÁMOLJUNK GYUFÁVAL: A gyufákból kirakott sorok számtanilag helyessé válnak, ha minden sorban egy szál gyufát felemeltek és más helyre teszitek.

FÉL RAJZ — NEM RAJZ...: Egészítsd ki a szélső félbevágott rajzot. Melyik rajzos részlet illik hozzá pontosan a hatból?

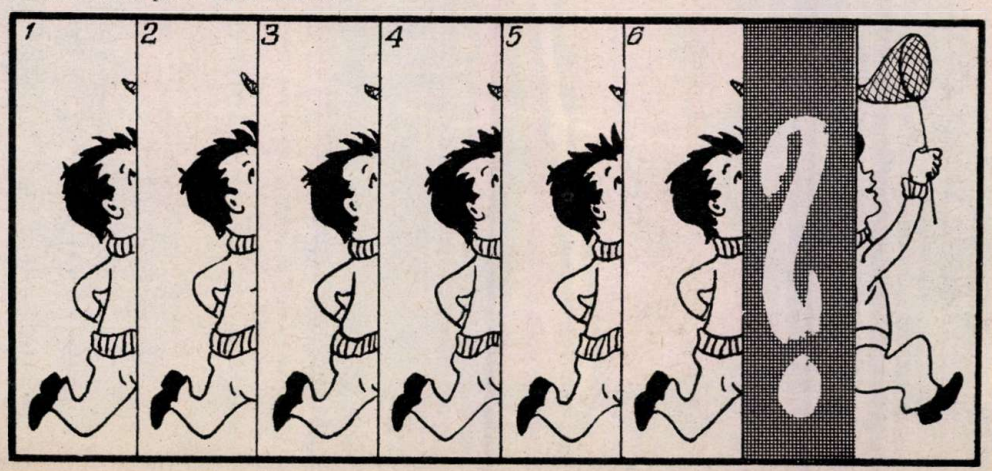

SAKK

A sakkfeladványoknak is van divatja és mint minden divat, időről időre ez is változik. Valaha a nehezen fejthető, ravasz kulcslépésű problémákat kedvelték leginkább. Ilyen a mai is: tartalmilag nem túlságosan igényes, de megoldását nem könnyű megtalálni.

5. Syversen és Huwe (1913)

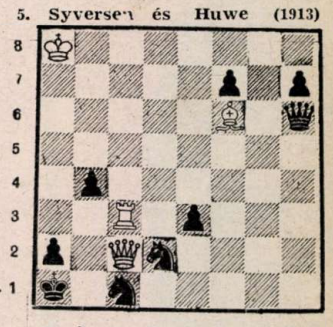

Matt két (2) lépésben

A megoldást (világos első lépését) küldjétek el a Pajtás szerkesztőségének címére..

Az ez év 15-i számban közölt 3. sz. Palatz-feladvány megoldása: 1. **Bh2—b2!** Sötétnek nincs más választása, mint a bástya ütése, amire 2. **Vh1—h8** matt következik. Sokat próbálkoztak az 1. Ha2—c1? lépéssel, ami a sötét futó feloldása révén egészen elfogadható kulcslépésnek látszik. Csak az a baj, hogy 1. —, Fb1—c2† után a tervezett 2. Hc1—b3 „matt" nem megy, mert a sötét király kiléphet b2-re!

A kitűzött könyvdíjak nyertesei: **Bokányi Attila** (Budapest), **Dongó István** (Sopronhorpács), **Hegedüs György** (Tiszakécske), **Száraz Sándor** (Jászberény), és **Veresztó Gábor** (Orosháza).

Földeák Árpád

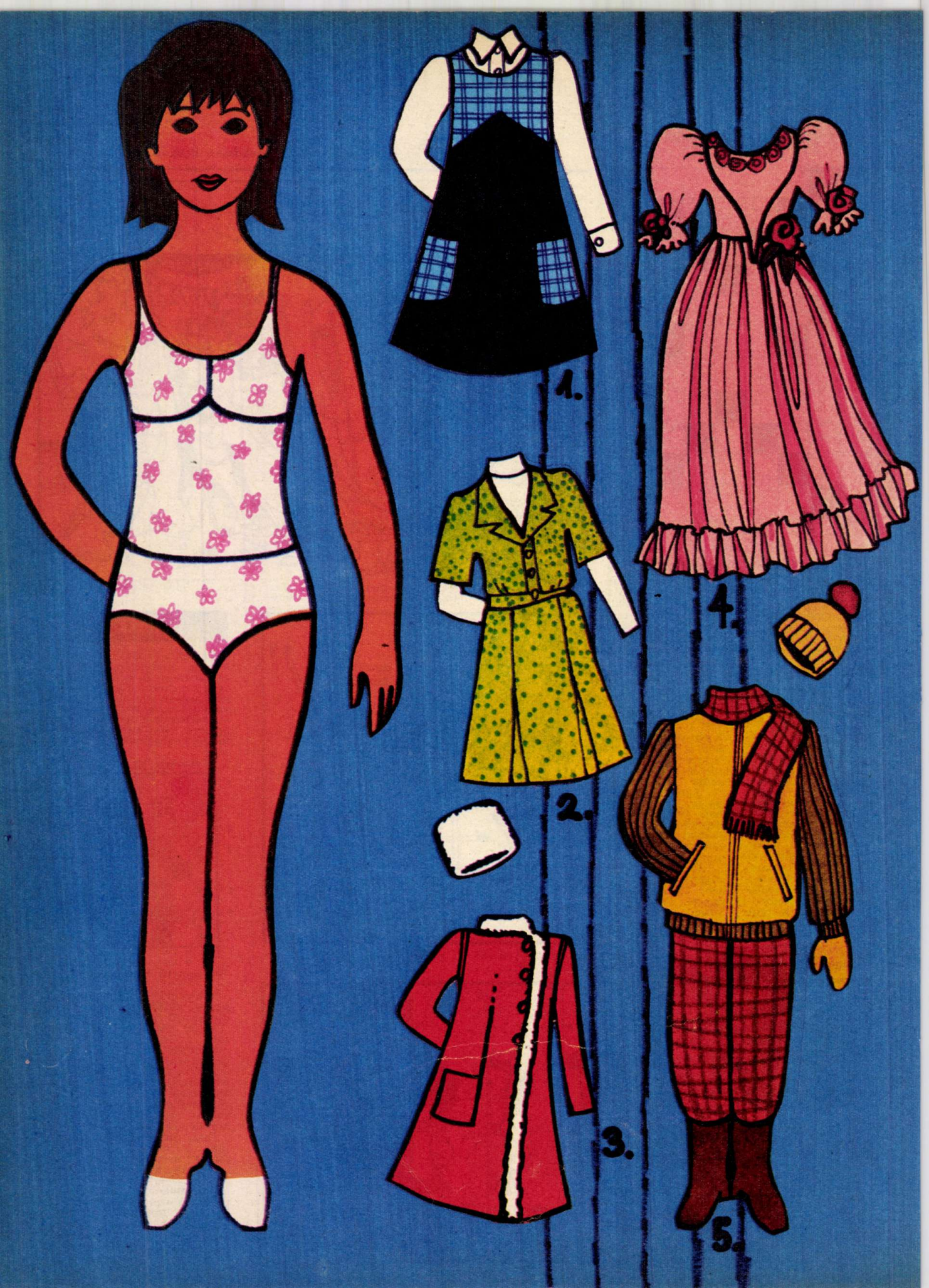
1.
2.
3.
4.
5.

ÖLTÖZTESD FÖL!

Ez a pőrén öltözött kislány arra vár, hogy ruhát adj rá. No, persze nem akármilyent. Csak amit magad is felvennál, ezért jól gondold meg, milyen öltözetet tervezel. A „hölgyet" vágd ki, ragaszd keménypapírra és rajzolj számára öt ruhát, és küldd el szerkesztőségünk címére. (A babát nem kell visszaküldeni, nekünk is maradt belőle!) A ruhák mellé írd meg milyen anyagból tervezted, és miért tartod jónak a ruha fazonját.

A beküldött ruhákat mi majd ráadjuk a babára és a lapban divatbemutatót rendezünk. A zsüri elnöke Patz Dóra maneken lesz.

Nyerhettek is: Pajtás-trikót, kendőt, játékvarrógépet, tollaslabda-készletet.

A terveket október 10-ig küldjétek el szerkesztőségünk címére: Budapest, Jászai Mari tér 5. — 1397 A borítékra írjátok rá: ÖLTÖZTESD FÖL!

A PAJTÁSBAN OLVASTUK

A GRUNDNAK TÖRVÉNYE VAN

Nagyon, de nagyon tetszett a cikk, amit a Napsugárban olvastam. Úgy érzem, hogy őseink véréből egy kicsi a mi ereinkben is csörgedezik. Szerették az erdők-mezők birodalmát. Felénk is van egy összedőlt tanya, körülötte sűrű olajfa koszorú, bokrok, korhadó rőzsekazal. Itt szoktuk megvívni az őrsök közti számháborút. Az a győztes, aki az őrsi zászlót az orom csúcsára kitűzi. Maga az orom a halommá roskadt vályog meg székföld, amiből a ház épült. Itt igazán bele lehet izzadni a játékba. Ez az elvadult terület kiesett a termelésből, meg kell szüntetni, hasznosítani kell, mondta a tsz elnöke. Arra már nem is gondol, hogy hány gyerek hasznosítja, hány gyereknek jelent ez igazi, feledhetetlen gyermekéveket. Itt még a zsíroskenyér is jobb ízű, mint máshol. A mi szemünkben ez óriási birodalom. Legalább akkora, mint István királynak Magyarország volt.

Sánta Rozika, Domaszék

NYÁRI ZSIBONGÓ

Kedves meglepetés volt a szeptemberi első Pajtás-szám nyári zsibongója. Nagyszerű emlékeket idézett.

Számomra a csillebérci táborozás csodálatos két hetét és az irodalomszakkörünkkel töltött zánkai táborozást hozta vissza. Ez utóbbit a „Korok és kalandok" című rádiós vetélkedőn nyertük.

Lucza Edit, Szentes

VIVA CUBA!

Különleges ország, különleges találkozó. Menynyire szerettünk volna ott lenni! Én nem mehettem, de így is duplán szerencsém van. Tavasszal egy kubai nénitől hallottunk beszámolót arról, hogyan készülnek a kubai gyerekek a VIT-re, most pedig a Pajtásban a találkozóról olvashattam riportot.

Nem is tudtam, hogy a kubai gyerekek ennyire szeretnek táncolni. És milyen önállóak! Szép az ország és kedvesek ott az emberek. Irigylem Szigeti Piroskát, mert elmehetett a VIT-re, de tudom, hogy ezt jó munkájával érdemelte ki. Igyekszem én is majd jól dolgozni, munkámmal kitűnni.

Szecskó Katalin, Eger

ÜZENET A KISDOBOSOKNAK, ÚTTÖRŐKNEK

Legszebb élményem a balatonszárszói és a zánkai táborozás. Vezetőink ünnepélyes tábori gyűlésen felhívást intéztek hozzánk. Lényege, hogy fogjunk összse: munkával, játékkal, tanulással segítsük, hogy szebb legyen a mi világunk, amely nemcsak a miénk.

A felhívást elhoztuk csapatunknak. Nagy öröm, a Pajtásban minden gyerek olvashatja.

Borbély Beáta, Győrszemere

EGY FIÚ A 2000-BŐL

Gyönge oldalam a versek megtanulása, pedig különben jó tanuló vagyok. Amikor versmondásból rám került a sor, mindig rosszul szerepeltem.

Az első pillanatban megdöbbentem, majd mérges lettem önmagamra. Otthon szégyenkezve és töprengve üldögéltem a szobámban, amikor pillantásom a magnóra esett. Aztán nekibuzdulva addig gyötörtem magam és a magnóm, amíg hibátlan lett a versmondásom.

Ezt az esetet juttatta eszembe az érdekes írás.

Gál Róbert, Mindszent

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 331-987, 321-988, 321-989.

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1965 Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft. I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

78.2623 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA vezérigazgató

HU ISSN 0030—9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

A következő számunkban:

Az első SZABAD SZOMBAT néhány élményét gyűjtöttük össze színes képes riportunkban.

Kedves ismerős: ALFONZÓ. Komoly beszélgetés életéről, munkájáról.

Bemutatjuk a VÍZILABDA-játékot. Ezt az új sportágat az úttörőolimpián mutatták be először.

AZ INDIÁN DOSSZIÉ

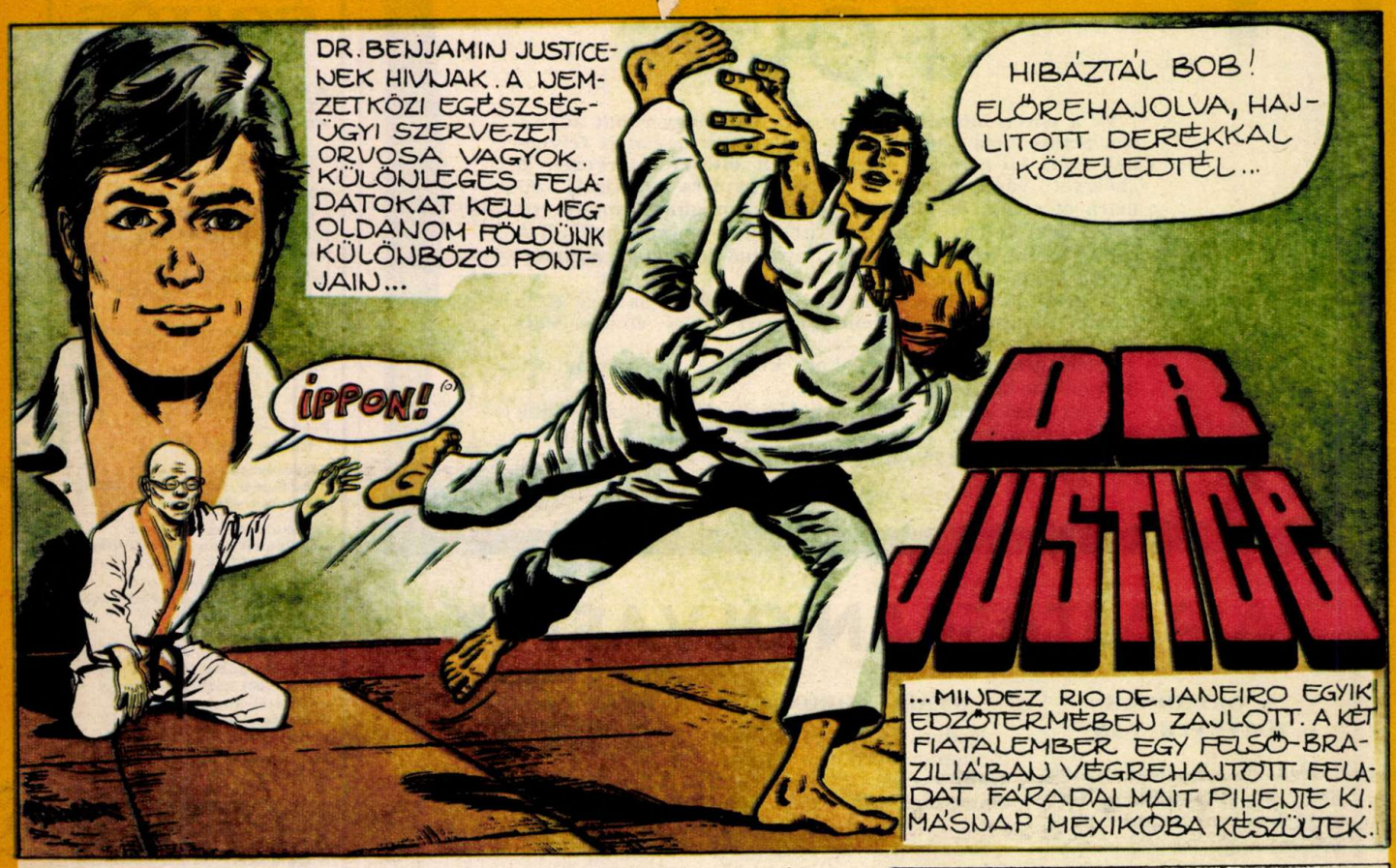

* JAPÁN ÖNVÉDELMI SPORTOKBAN HASZNÁLATOS FIGYELEM ELTERELŐ KIÁLTÁS.

MINT A TROMBITASZÓ, ÚGY HARSANT A KIAJ* HARCI KIÁLTÁS...

...DE EZ NEM ZAVARTA A GYAKORLOTT ELLENFELET AKI AZ ELSŐ OSZTÁLYÚ MESTEREK FEKETE ÖVÉT VISELTE...

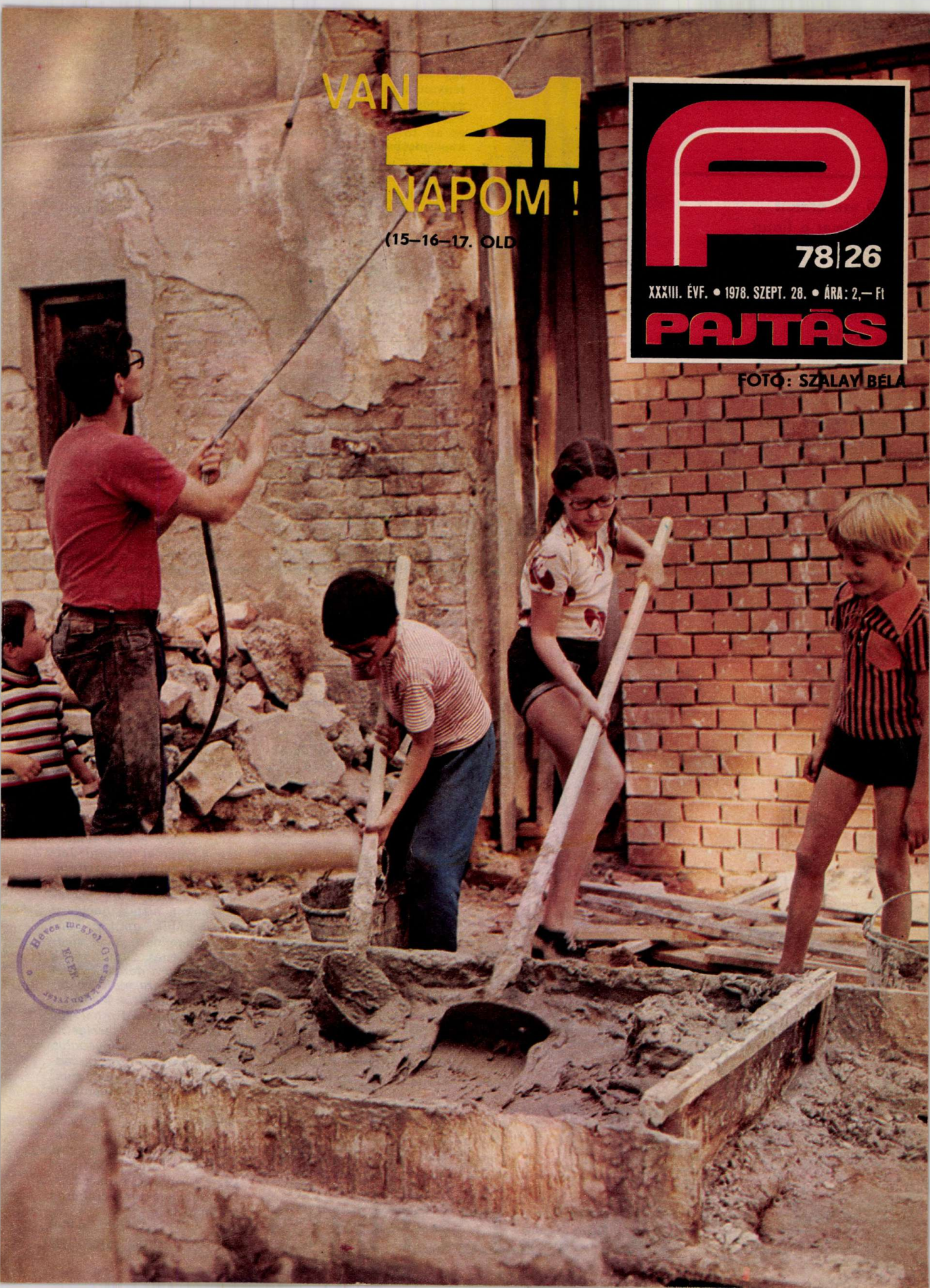

P
78|26
XXXIII. ÉVF. • 1978. SZEPT. 28. • ÁRA: 2,– Ft
PAJTÁS

FOTÓ: SZALAY BÉLA

Békés megyei Országos Könyvtár

Hegedűs József, a pákozdi községi tanács titkára egy kötetre való tényanyagot és elbeszélést gyűjtött össze Pákozd történetével és az 1848-as győzelemmel kapcsolatban

130 éve aratott győzelmet a fiatal magyar honvédsereg Jellasics zsoldosai fölött. Az úttörők példaképei az egykori nagy csata hősei. Ezért lett szeptember 29-e a fegyveres erők napja, a csapatzászló ünnepe is

MARGITKA A FELDERITŐ

Túlfelől jönnek a hullámok, a nádszélből vadkacsák röppennek, s itt a dombtetőn könnyet csal szemünkből a szél. Ükunokák járják a harcmezőt.

— A pákozdi úttörőcsapat minden évben itt, a győzelem emlékművénél bontja ki zászlaját — kiabálja túl a szél süvítését Fehér Ildikó. — Most szebb lesz az ünnep, mint bármikor. Átépítették az emlékművet a katonák, sőt, múzeumot nyitnak.

— Legtöbbet Hegedűs Józsi bácsi tud a pákozdi győzelemről — mondja Szomor Márta. — Pákozdon tanácstitkár. Itt született. Könyvet, verset ír az emlékekről. Leírta az öreg Örzse néni elbeszéléseit is. Málnási Margitnak, a felderítő kislánynak hőstettét is tőle tudjuk.

„Erejét a nép
Bátran veté latba"

Száraz nádat fektet, tördel a ladik orra. Érinti már a leszálló Nap a sárréti dombokat. — Öreg halász, jobb, ha partra mégy! — morog magában —, sok erre a fegyveres ember.

Sárba feneklik a ladik, térdig cuppog az öreg lába az iszapban.

— Nem tudja-e Lajos apó, merre van a magyarok vezére? — kiált a partról egy leány.

— Azt beszélik, a sukorói templomnál...

Lebben a virágos szoknya, villog a piros csizma, s Margitkát elrejtik a domboldal bokrai. Fiatal katona vezeti a lányt Móga altábornagy elé.

— Addig kerülgettem Fehérvár utcáin a horvát bánt, míg meg nem vette tőlem a kosár barackot. Aztán azt mondta, hogy vigyem el neki a táborba! „Van-e ott elég csinos katona?" — kérdeztem kacsintva, mire ő jót kacagott és megkérdezte: „Harmincezer elég lesz-e kislány?"

A magyarok vezérének és tisztikarának nem volt kedve kacagni. Töviről hegyire kikérdezték Málnási Margitkát, mit látott, mit hallott a táborban. Megtudták, hogy egy magyarra két ellenség jut, cselhez kell folyamodni.

„Óborból jót ihatsz,
Aztán meg itt maradsz!"

Hemzsegett a környék a fegyveres ellenségtől. Élelmet, bort követeltek a lakosságtól. Először dugtak előlük az emberek mindent, aztán fordítottak a kockán:

— Jó borom van, tiszt urak! Jöjjenek velem a szőlőhegyre — mondogatták és már indultak is a borpince kulcsával a dombok felé. Ott aztán folyt a jó erős óbor, amíg csak el nem zsibbadtak a horvát vagy osztrák tisztek. Az éppen forrásban levő új bor sűrűsödő gáza is segített az „altatásban". Ha a bor és a murci már elvégezte a dolgát, elég volt, ha a gazda rájuk csapta a pinceajtót. A tiszturaknak már fújhatták a riadót a másnapi csatára.

„Nádasba futott,
Iszapba bukott sok ezer"

Tíz órakor kezdte temérdek ágyújával veretni Jellasics a fiatal nemzetőrök hadsorait. A tegnap még tanonc, béres, diák gyerekek vakon hitték, hogy azt kell tenniük, amit a hadvezér kigondolt. Mint megvadult ménes, zúdult rájuk az ellenség a dombokról. A tószéli nádasra nyíló völgyben elszabadult a pokol.

De nicsak! Mintha egy óriás tenyere terelgetne megbolydult hangyabolyt, lassan mozdul, fordul a magyar had. Előre magyarok! Az ellenség háta mögött ott a tó, az ingovány! Előre magyarok!

Ha nehéz felhőkbe vöröset old a lenyugvó nap, szellőtől rezdül, suttogni kezd a nád. De azon az estén megborzadt, cinkosan hallgatott.

Gebri Antal

Görög Júlia rajza

SZERETNI ÉS MEGVÉDENI

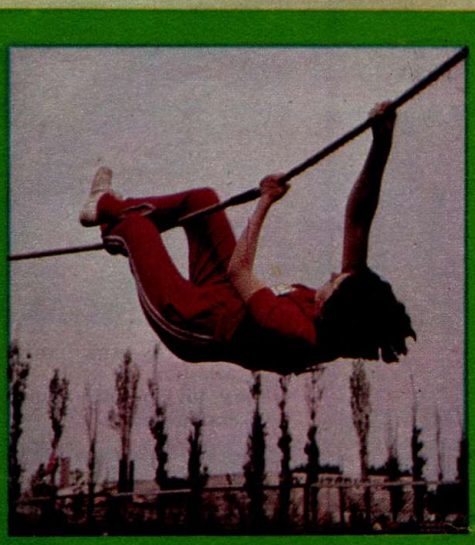

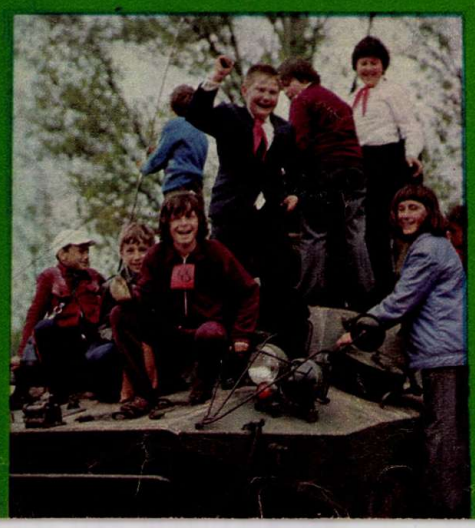

Szeptember 29.: a fegyveres erők napja. Ez az évforduló akarva-akaratlan felszínre hozza bennünk a hazaszeretettel, a hazafisággal összefonódó érzéseket, gondolatokat. Sokféleképpen védhetjük hazánkat. Ha kell, a fegyverek erejével, ha kell, szorgos, lankadatlan munkával. És ha kell, pengénél élesebb, világos gondolatokkal, amelyek nemcsak őrzői mai jelenünknek, hanem bölcsője is holnapunknak.

Nagyszabású honvédelmi nappal köszöntötték Zánkán az úttörők a megalakulásának 30. évfordulóját ünneplő Magyar Honvédelmi Szövetséget

Mennyi minden elfér egy ilyen kis „papucsba . . .”

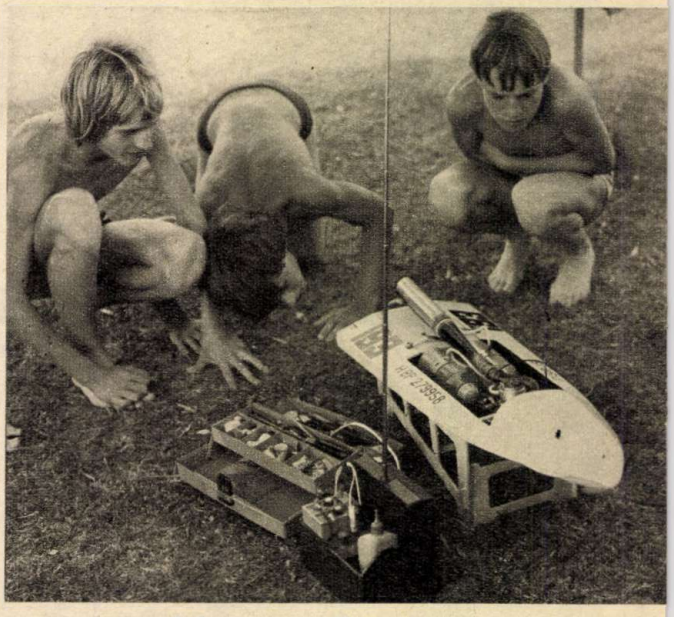

A fegyveres erők napja jó alkalom, hogy történelmünk nagyjaira is emlékezzünk

Nem jó a kérdés — ingatta fejét elgondolkodva az úttörőgárda egyik felnőtt parancsnoka, amikor Zánkán, a honvédelmi napon arra kértem, hogy ajánljon egy úttörőt, akivel beszélgethetnék a hazaszeretetről, a hazafiságról, akitől megkérdezhetném, hogy kitől, mit hallott ezekről a fogalmakról?

— Nem jó? — ütköztem meg. — És miért nem?

— Mert erre nagyon nehéz válaszolni. Sokan talán nem is tudnak.

*

A könnyűbúvárok bemutatója előtt az úttörőgárdista-határőrök közé keveredtem. Még mindig nyugtalanított a kételkedés, tényleg olyan nehéz kérdés ez? Találomra megszólítottam egy fiút, elmondtam, hogy miről szeretnék beszélgetni vele.

— Rokkás Péter a nevem, orosházi vagyok — mondta, és megszorította a kezem. — Most leszek nyolcadikos. Bizony elég keveset gondolkodtam arról, hogy mit is jelent igazán ma a hazaszeretet, ki a jó hazafi.

— Régebben könnyebb volt felismerni egy hazafit?

— Hát persze, a forradalmakban, a háborúkban, gondolom, sokkal egyszerűbb volt ez. Egy pillanat alatt kiderült mindenkiről, hogy melyik oldalon áll.

— És ma? Szerinted miről lehet felismerni a hazafiasságot, a hazaszeretetet?

— Semmiképpen sem a sok szövegelésről. Talán arról, hogy ki miként teljesíti a kötelességét. Nekünk sokat beszélnek ilyesmikről az úttörőgárda foglalkozásokon. Éppen ezért, mi talán jobban tudjuk a többieknél, hogy a fegyveres erők tagjai, a katonák, a rendőrök, a munkásőrök miként töltik hétköznapjaikat, milyen sok áldozatot hoznak. A munkásőrök például sokszor egész napi munkájuk után érkeznek hozzánk, s aztán a szemünk előtt vetik le ólmos fáradtságukat, felvillanyozva tanítanak bennünket, vagy játszanak velünk. Ők valóban jó példával szolgálnak. Sokat és jól dolgoznak — hazánkért, értünk. Ugyanakkor készek arra, hogy munkájuk eredményeit fegyverrel meg is védjék. Ezt én követendőnek tartom. Egyszóval, igazán csak az szereti hazáját, aki a kötelességénél valamivel többet tesz azért, hogy még jobb legyen itt élni, aki nemcsak azért hajt, hogy egy zsákot teletömjön pénzzel, hanem azért is, hogy szebbet, jobbat, tökéletesebbet csináljon.

Egyre többen gyűltek körénk. Előbb némán hallgatták beszélgetésünket, aztán nekibátorodtak, elmondták gondolataikat, még vitatkoztak is. Egy dologban azonban megegyezett a véleményük, abban, hogy napjainkban már nemcsak egyszerűen hazaszeretetről kell beszélni. Mindenki tudja, hogy rettenetes fegyverek léteznek, amelyekkel szinte teljesen el lehet pusztítani az életet a Földön. Ebben az értelemben már elmosódtak a határok — mondták. Rokkás Péter még hozzátette:

— Talán ma már helyesebb lenne a hazaszeretet helyett a „Föld-szeretet” kifejezést használni.

*

— Ha majd lesznek gyerekeid, beszélsz velük ilyesmiről? — kérdeztem Rokkás Pétert.

— Igen, méghozzá megpróbálom úgy csinálni, hogy meg is szeressék ezeket a beszélgetéseket. A magyartanárunk egyszer beszélt nekünk ilyesmiről. Jól megjegyeztem a szavait: „Igyekezzetek mindent megmutatni idővel a gyerekeiteknek, hogy ismerjék meg azt a sok szépséget, ami a hazai tájakban rejlik, hogy fedezzék fel azt a sok értéket, amit az itt élők teremtettek. Mert azt hiszem, szeretni és megvédeni csak azt tudjuk, amit nagyon jól ismerünk, ami a miénk.”

*

Sikerült, hát mégis gondolatébresztő módon szót váltanunk, morfondíroztam magamban. Bár csipetnyi kétely azért maradt bennem. Sokan, nagyon sokan kerülik a hazaszeretetről, a hazafiságról szóló beszélgetéseket. Persze, minek is erről ennyit fecsegni. Ahogy Rokkás Péter mondta, dolgoznunk kell becsülettel, s kötelességünknél egy kicsivel többet tennünk.

Bőcs Ferenc
Fotó: Szalay Béla

SZERETNI ÉS MEGVÉDENI

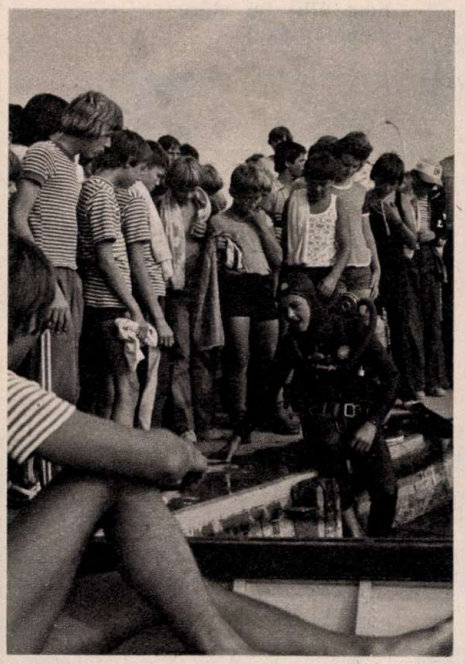

A víz alól jött ember. Már a ruhája, a felszerelése is érdekes, hát még, amit mesél

Ismerkedés a védőruhával. Az úttörőgárda tagjai polgári védelmi feladatok megoldására is felkészülnek

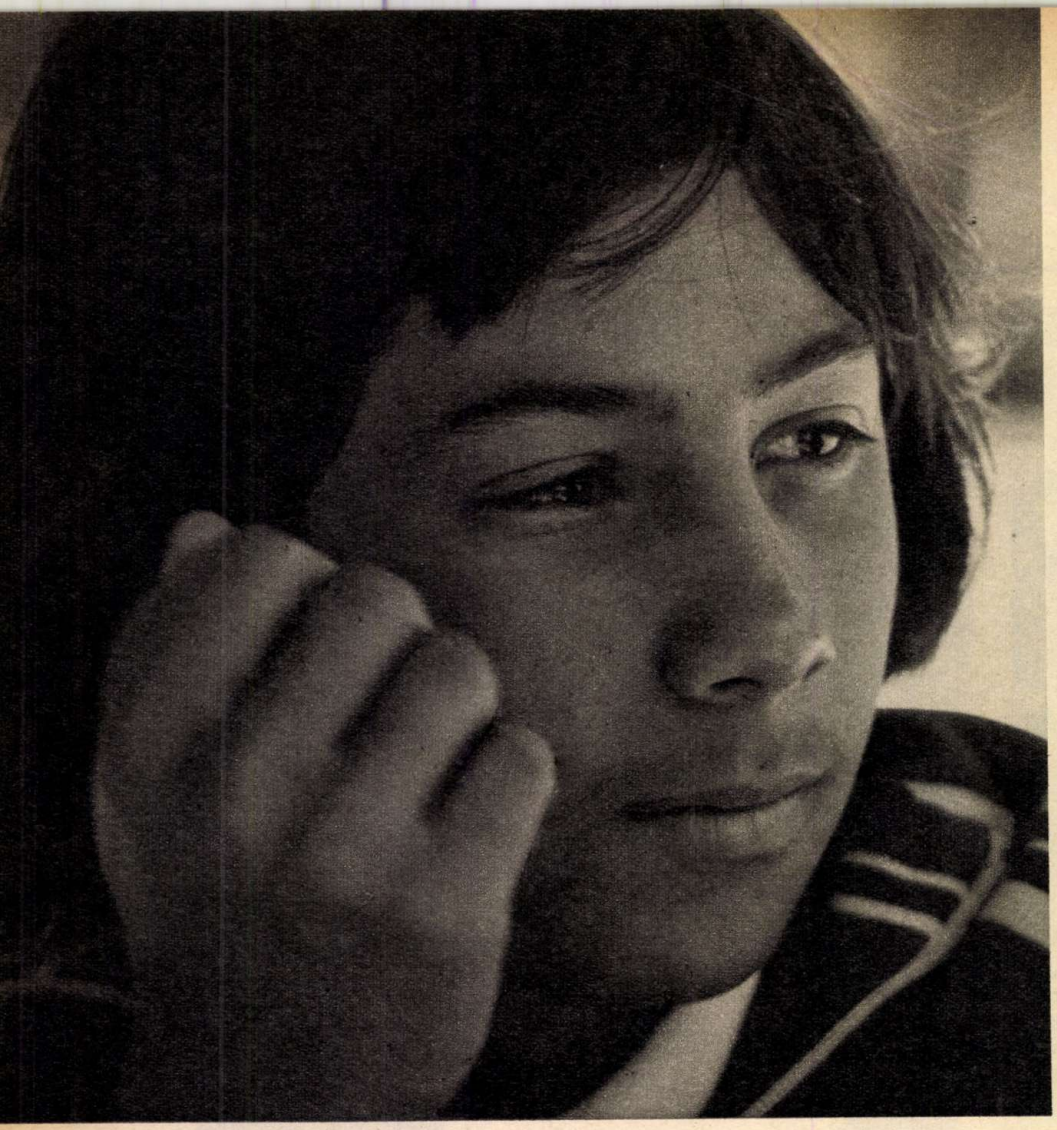

Sanyi nyáron sok halat fogott.
Meg is sütötte,
úgy tette a család elé az asztalra

Ha az ember barátot választ, nem mérlegel, nem állít fel előre szempontokat

FEKETE SZEMEK

Olyat játszottunk, hogy elmondtuk: ki mi akar lenni, s aki a leglehetetlenebb dolgot mondta, és a legügyesebben magyarázta meg, hogy miért éppen az akar lenni — az győzött.

Igen jó játék volt, hiszen, ha például szél akartam lenni, el kellett mondanom, hogyan nyargalászom át a világot, milyen hegyek tetején táncolok a fákkal, milyen városokban zörgetem meg az ablakokat.

De most nem is erről a játékról akarok mesélni, hanem, hogy egyszer Oláh Margitka, a barátnőm sírva jött közénk, amikor éppen és megint ezt játszottuk. Messziről kiabálta, hogy ő szőke akar lenni és kék szemű és fehér bőrű... Merthogy megint csúfolták: cigány!

Tudtuk, hogy csak gonoszságból tették a gyerekek, hiszen Margitka szülei szorgalmas, becsületes emberek voltak és éppen úgy haragudtak a kóborló, munka nélkül élő, kéregető cigányokra, mint bárki más.

Gyerekkori emlék. Gyerekkori? Még ma is sokan szeretnék, ha arra ébrednének, hogy soha többé nem veszik őket egy kalap alá azokkal, akik kerülik a munkát és nem használják ki az emberi életmódhoz biztosított lehetőségeket.

*

— Miért csináltad a szobrot? — kérdezem a ráckevei Jakab Pistától.

— Kíváncsi voltam, mit lehet kezdeni az agyaggal. Kiállításra került a szobor, azt mondják szép, pedig nekem nem tetszik. A feje csúnya, nem?

— Nem szépségversenyre készült. Keze miért nincs?

Pista zavartan mosolyog, aztán hangosan is nevet.

— Nem tudom. Talán,